DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
July 20, 1995

THE LITHUANIAN WORLD–WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXVI Kaina 50 c. KETVIRTADIENIS – THURSDAY, LIEPA – JULY 20, 1995 Nr. 139

Opozicija pareiškė protestą dėl rezistento vardo

Vilnius, liepos 10 d. (Elta) – Lietuvos Seimo septynios opozicijos frakcijos kreipėsi į Lietuvos prezidentą Algirdą Brazauską, reikalaudamos jo nepasirašyti ir grąžinti pakartotinai svarstyti Seimo priimtą įstatymą „Dėl Lietuvos Respublikos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo papildymo".

Seimui panaikinus Aukščiausiosios Tarybos sudarytą komisiją rezistencijos dalyvio vardui pripažinti, buvo nuspręsta šias funkcijas perduoti Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrui. Kreipimesi nurodoma, esą negalima sutikti, kad rezistento vardo pripažinimo kriterijai bei sprendimų priėmimo tvarka būtų nereglamentuojami ir palikti visiškai centro darbuotojų nuožiūrai.

Rezistento vardo pripažinimas ir rezistento pažymėjimo išdavimas moraliniu bei teisiniu požiūriu yra svarbus aktas – nustatyti, ar tikrai asmuo dalyvavo pasipriešinime okupacijoms, yra ne tik atsakingas, bet ir sudėtingas uždavinys, todėl šios procedūros turi būti viešos, mano opozicija.

Kreipimosi teiginius jo autoriai motyvuoja tuo, jog Gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras gali ir turi teikti medžiagą bei duomenis, tačiau neturi ir negali atlikti teisinių procedūrų bei priimti sprendimų dėl asmens statuso, leidžiančio naudotis specialiomis įstatymų nustatytomis teisėmis ir lengvatomis.

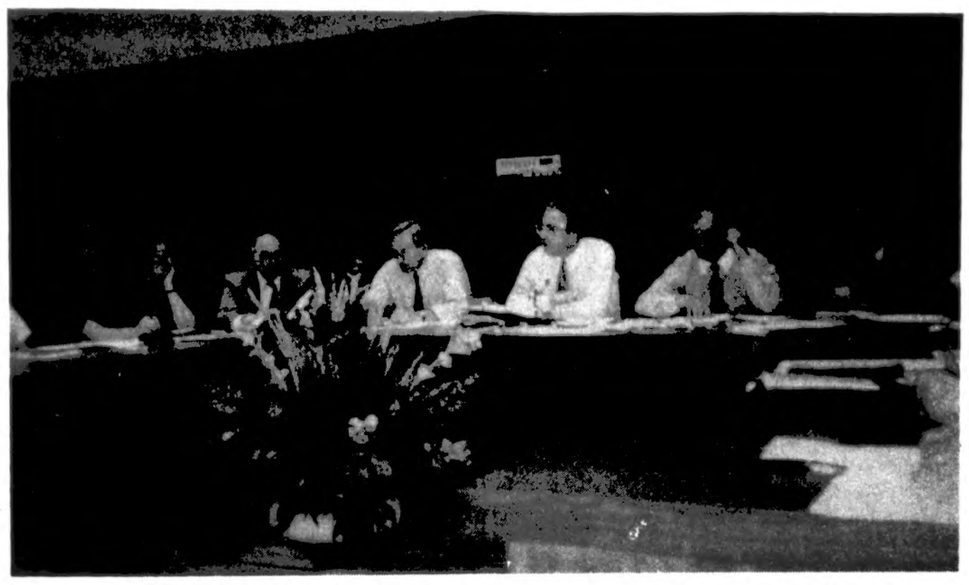

Lietuvos Respublikos Pilietybės komisijos narių dalis posėdžio metu Seimo rūmuose Vilniuje. Iš kairės: JAV LB pirmininkė Regina Narušienė, Vokietijos LB atstovas Vincas Bartusevičius, Kanados LB atstovas prof. Rimas Vaštokas, PLB atstovas Rimas Česonis, Lietuvos Respublikos Seimo narys ir Pilietybės komisijos pirmininkas Rimantas Markauskas bei Amerikos Lietuvių tarybos atstovas dr. Jonas Genys.

Rusijos-Čečėnijos byla svarstoma teisme

Maskva, liepos 10 d. (Elta) – Rusijos Federacijos Konstitucinis teismas pradėjo svarstyti klausimą, ar atitinka šalies pagrindinį įstatymą Rusijos prezidento įsakai ir vyriausybės nutarimai dėl konstitucinės tvarkos atkūrimo Čečėnijoje. Byla nagrinėjama pagal grupės valstybės Dumos ir Federacijos tarybos deputatų paklausimą.

Jis turės nustatyti, ar neprieštarauja konstitucijai dokumentai, laikomi normatyviniais aktais, kuriais remiantis, buvo pradėti kariniai veiksmai Čečėnijoje.

Konstitucinis teismas svarstys pernai lapkričio 2 d. pasirašytą prezidento įsaką dėl „Rusijos karo doktrinos pagrindinių teiginių", lapkričio 30 d. vadinamąjį slaptą įsaką „Dėl būdų atkurti konstitucinę tvarką bei teisėtvarką Čečėnijos Respublikoje", taip pat gruodžio 4 d. įsaką „Dėl būdų užkirsti neteisėtų ginkluotų formuočių veiklą konflikto zonoje Čečėnijoje bei Osetijoje ir Ingušijoje". Be to, Konstitucinis teismas nagrinės Rusijos vyriausybės potvarkį „Dėl Rusijos valstybės saugumo ir teritorinio vientisumo užtikrinimo".

Kaip teigiama Rusijos parlamentarų prašyme išnagrinėti minėtų dokumentų atitikimą pagrindiniam įstatymui, šalies vadovybės įsakai lėmė masiškus Čečėnijos ir gretimų rajonų gyventojų konstitucinių teisių bei laisvių pažeidimus.

„Konstitucijoje nurodoma, kad bet kurie norminiai aktai apie žmogaus teises ir laisves netaikomi, jei jie nebuvo paskelbti visuomenės informavimo priemonėse. Lapkričio 30 d. įsakas nebuvo paskelbtas, todėl jis negalėjo būti vykdomas", teigia Rusijos parlamentarai.

Svarstymo išvakarėse Maskvoje įvyko trumpa spaudos konferencija, kurioje dalyvavo valstybės vadovo padėjėjas Jurij Baturin, vicepremjeras Sergej Šachraj ir Maskvos valstybinės teisės akademijos rektorius Oleg Kutafin. Dokumentais, skaičiais ir faktais prezidento atstovai ketina įrodyti, kad „dalyje Rusijos Federacijos teritorijos buvo pažeisti visi konstitucinės santvarkos pagrindai".

„Mūsų atstovai visiškai įsitikinę, jog prezidento įsakai teisėti ir atitinka Konstituciją, ir mes galėsime tai įrodyti Konstituciniame teisme", pareiškė vicepremjeras Sergej Šachraj.

JTO pritaria Lietuvos priimtam Pabėgėlių įstatymui

Talinas, liepos 7 d. (LR-BNS) – Jungtinių Tautų pabėgėlių reikalų Aukščiausiojo komisariato Baltijos ir Šiaurės šalims atstovas Hans Toolen pasveikino Lietuvos parlamento priimtą Pabėgėlių statuso įstatymą.

Estijos teisinės informacijos apie žmogaus teises visuomeninio centro paskelbtame JT atstovo pareiškime spaudai sakoma, kad šio įstatymo priėmimas rodo, jog Lietuva iš tikrųjų siekia atitikti Europos reikalavimus žmogaus teisių srityje.

Lietuvos Seimas pabėgėlių statuso Lietuvoje įstatymą priėmė liepos 4 d. Įstatymas įsigalios, kai jį pasirašys prezidentas. Tada Lietuva turės pati priimti pabėgėlius, o ne išsiųsti iš šalies, kaip buvo iki šiol.

Pareiškime sakoma, kad JT pabėgėlių reikalų Aukščiausiasis komisariatas patenkintas Lietuvos sprendimu „išspręsti susiklosčiusią padėtį, kai visi prašantys prieglobsčio Lietuvoje buvo vertinami kaip nelegalūs migrantai ir privalėjo būti išsiųsti iš šalies ar sulaikyti".

Komisariatas tikisi, kad panašūs dokumentai netrukus bus priimti Latvijoje ir Estijoje. H. Toolen pažymi, kad tai aktualu visoms Baltijos regiono šalims, susiduriančioms su migracijos problema.

Be to, praneša JT atstovas, Aukščiausiasis komisariatas tikisi, kad Lietuva netrukus pasirašys ir 1951 m. JT Pabėgėlio statuso konvenciją.

Komisariatas žada Lietuvai konsultacinę ir finansinę paramą, nustatant pabėgėlių pripažinimo tvarką, taip pat ragina Šiaurės šalių vyriausybes padėti Lietuvai statyti stovyklas ir kitas pabėgėlių priėmimo įstaigas. Tokią paramą Lietuvai jau žadėjo Švedija.

Pasirašyta Pabaltijo šalių sveikatos apsaugos sutartis

Ryga, liepos 7 d. (LR-BNS) – Lietuvos ir Latvijos sveikatos apsaugos ministrai Antanas Vinkus ir Peteris Apinis bei Estijos socialinių reikalų ministras Siiri Oviiri pasirašė bendradarbiavimo sveikatos apsaugos srityje sutartį.

Sutartis nustato atsiskaitymus už suteiktą medicininę pagalbą, reguliuoja bendradarbiavimą farmacijos, sveikos aplinkos srityse bei medikamentų ir medicininės įrangos įsigijimą.

Latvijos valstybės sveikatos apsaugos ministras Peteris Apinis pasakė, kad iki rugsėjo 1-osios planuojama sukurti bendrą visų Baltijos šalių medicinos pagalbos katastrofų atveju sistemą.

Siekiant apginti vaistų rinką, bus sukurtas Baltijos Farmacijos komitetas. Vaistais akreditavimas ir registravimas bus vykdomas bendrai visose trijose Baltijos valstybėse.

Nuo rugpjūčio Baltijos šalių medikai pradės bendrą kovą su difterija, o žiemą – su erkiniu encefalitu, nes vasarą kova su šia liga nėra efektyvi.

Baltijos šalys taip pat ruošis kovai su cholera. Šios ligos atvejų jau yra užregistruota Ukrainoje, Rusijoje ir Baltarusijoje.

Aplink pasaulį

• **Lietuvos** aukštesniųjų mokyklų direktorių asociacija gavo Europos neuniversitetinių aukštojo mokslo institucijų asociacijos (EURASHE) prezidento E. Dhondt laišką, kuriame informuojama, jog Lietuva priimta asocijuota šios organizacijos nare.

• **Estijos** ginkluotųjų pajėgų vyriausiasis vadas generolas Aleksandr Einse pareiškė, kad didžiausią grėsmę Estijos saugumui kelia korupcija. Jis nurodė, kad kitas Estijos tykantis pavojus – 40 procentų ne estų kilmės gyventojų. Karo grėsmę jis paminėjo tik trečioje vietoje. 64 metų generolas gimė Estijoje, bet didžiąją gyvenimo dalį praleido Amerikoje. Kaip JAV kareivis dalyvavo Korea ir Vietnamo karuose. 1985 m. atsistatydino iš JAV karo pajėgų ir 1993 m. buvo paskirtas Estijos kariuomenės vadu.

• **Norvegijos** teritorijoje, Šiaurės jūroje, esančių pasenusių naftos gavybos įrengimų išardymas kainuos daugiau kaip 100 bilijonų Norvegijos kronų. Tai tokia suma, kurią visi šalies gyventojai sumoka mokesčiais per metus. Per artimiausius 20-30 metų Šiaurės jūroje teks išardyti daugiau kaip 40 naftos platformų. Tai kainuos apie 17 bilijonų dolerių. Tik Norvegijai per 50-60 metų teks išardyti 70 naftos įrenginių. Po to, kai „Shell" bendrovei dėl visuomenės protestų nepavyko nuskandinti naftos platformos „Brent Spar", prasidėjo laikotarpis, kai naftos bendrovės turės rūpintis senų įrengimų pašalinimu ar perdirbimu. Europos Sąjunga remia Danijos ryžtą visiškai uždrausti naftos įrenginių skandinimą jūroje.

Helmut Kohl pateisino lūkesčius

Vilnius, liepos 10 d. (Elta) – Vokietijos federalinio kanclerio Helmut Kohl vizitas Lenkijoje pateisino visus lenkų lūkesčius dėl geros kaimynystės su Vokietija bei jos paramos kelyje į Europą. Tai Varšuvoje žurnalistams pasakė Lenkijos užsienio reikalų ministras Wladyslaw Bartoszewski.

H. Kohl didesnę reikšmę teikė apsilankymui Oswięcim'e, o ne susitikimui su vokiečių mažuma. Per šį susitikimą kalbėta apie pagerėjusią jų padėtį, nepadaryta jokių neigiamų išvadų , sakė W. Bartoszewski.

Ginčytinomis temomis, kaip meno vertybių grąžinimas ar dvi pilietybes turinčių lenkų tarnyba Vokietijos armijoje, W. Bartoszewski žodžiais, kalbėta nebuvo. Lenkija taip pat neužsiminė apie incidentą, kai visai neseniai iš Vokietijos buvo išsiųsta 250 tariamų nelegalių lenkų darbininkų.

Rusija kritikuoja JAV Kongreso nutarimus

Maskva, liepos 5 d. (Elta) – Pastaraisiais mėnesiais JAV Kongreso buvo pateikti keli rezoliucijų projektai, kuriuose keliami klausimai, tiesiogiai ar netiesiogiai susiję su Rusijos interesais.

Rusijos Užsienio reikalų ministerijos atstovo Grigorij Karasin pateiktuose komentaruose nurodoma, jog, pavyzdžiui, JAV Atstovų Rūmuose buvo pateiktas rezoliucijos projektas, kuriame reikalaujama demilitarizuoti Kaliningrado sritį ir perduoti jos valdymą tarptautiniam organui.

Komentare pažymima, kad Kaliningrado sritis yra Rusijos Federacijos subjektas, neatskiriama jos dalis.

„Kažin ar Amerikos Kongreso atstovams patiktų, jei iš užsienio jiems būtų siūloma demilitarizuoti, pavyzdžiui, Aliaską", pažymėjo G. Karasin.

Rusijos prezidentas: netrukus grįšiu prie darbo

Ar prasidės apkaltos procesas?

Vilnius, liepos 7 d. (Elta) – Rusijos parlamento pirmininkas Ivan Rybkin liepos 5 d. paskelbė, kad Rusijos parlamento deputatai turės nuspręsti, ar bus pradėta prezidento Boris Jelcin atsistatydinimo procedūra – apkaltos procesas.

Rusijos Komunistų frakcija surinko 165 deputatų parašus po reikalavimu pradėti tokią procedūrą. Reikėjo surinkti mažiausiai 150 parašų.

Pagal Rusijos konstituciją, prezidentą atleisti nuo pareigų gali Federacijos taryba, jei bus įrodyta, kad prezidentas išdavė valstybę arba padarė kitą sunkų nusikaltimą. Komunistų vadovas Genadij Ziuganov kaltina B. Jelciną tuo, jog šis per komunistinės opozicijos pučą 1993 metų spalį sunaikino „tarybinės liaudies valdžios pagrindus". Be to, prezidento įsakymu vykdoma karinė operacija Čečėnijoje esanti nelegali, jam tenkanti atsakomybė ir už įkaitų dramą Pietų Rusijoje.

Jei mažiausiai 226 balsų dauguma bus patenkintas komunistų reikalavimas dėl prezidento atsistatydinimo, Rusijos Aukščiausiasis teismas turės patikrinti kaltinimus bei paskelbti nuosprendį. Po to Konstitucinis teismas turėtų paskelbti išvadas, ar visa procedūra buvo atlikta teisiškai teisingai.

Apžvalgininkai nemano, kad komunistams, turint omenyje sudėtingą bei ilgai trunkančią porcedūrą, pavyktų pasiekti Boris Jelcin atsistatydinimo.

Kas pakeistų prezidentą Boris Jelcin?

Čikaga, liepos 14 d. (ALT) – „Laisvės" radijas liepos 11 d. pranešė, kad Rusijos prezidentas Boris Jelcin dėl širdies negalavimų yra paguldytas į ligoninę.

Pagal Rusijos konstituciją, prezidentui negalint eiti savo pareigų, jas perimtų ministras pirmininkas Viktor Černomyrdin. Eidamas laikinai prezidento pareigas jis turėtų teisę pavartoti visas prezidentines galias, išskyrus siūlymus konstitucijai pakeisti.

Jeigu Černomyrdin taptų laikinai einančiu prezidento pareigas, tai, pagal konstituciją, naujo prezidento rinkimai privalėtų įvykti trijų mėnesių laikotarpyje po pareigų iš Jelcino perėmimo. Tačiau Rusijos konstitucijoje nenumatyta, kas turi autoritetą nuspręsti, kad prezidentas nebegali eiti savo pareigų, ir dėl tos priežasties kiltų daug politinių debatų, jeigu prezidentas Jelcin pasiliktų ligoninėje ilgesnį laiką.

Rusijos prezidentas Boris Jelcin liepos 18 d., pirmą kartą po to, kai buvo paguldytas į ligoninę po širdies priepuolio, kalbėjo per šalies televiziją. Prezidentas atrodė guvus ir džiugus. Jis pasakė, kad, nors ir gydytojai nerekomenduoja skubėti, jis jaučiasi puikiai ir netrukus žada grįžti prie darbų. Jelcin buvo parodytas susitikime su premjeru Viktor Černomyrdin, kuriame, kaip jis, pasakė, buvo aptartos Rusijos ekonominės problemos bei klausimai, susiję su taikos derybomis dėl padėties Čečėnijoje. Nuotraukoje: Boris Jelcin kalba per Rusijos televiziją.

Nuteisti bėglius atplukdę lietuviai

Vilnius, liepos 6 d. (LR) – Švedijos Kalskrunos miesto teismas paskelbė nuosprendį dviems lietuviams, nelegaliai atplukdžiusiems į Švediją Sri Lankos bėglius.

Laivo kapitonas klaipėdietis Antanas Katkauskas už užsieniečių įstatymo pažeidimą nuteistas kalėti 10 mėnesių ir turės sumokėti 300 Švedijos kronų (165 litų) baudą. Taip pat konfiskuotas jo laivas bei navigacinė įranga. A. Katkauskui uždrausta iki 2005-ųjų metų atvykti į Švediją. Už šio nurodymo pažeidimą jam gresia dar vieneri metai kalėjimo.

Kapitonui talkinęs kitas Klaipėdos gyventojas Marius Bernotavičius nuteists kalėti keturis mėnesius ir sumokėti 300 kronų baudą. Jam uždrausta atvykti į Švediją iki 1997 metų, už draudimo pažeidimą gresia vieneri metai kalėjimo.

Tokį nuosprendį Karlskrunos teismas paskelbė pasibaigus apeliacijos terminui po teismo posėdžio, įvykusio prieš savaitę.

Pertvarkomas ministrų kabinetas

Vilnius, liepos 8 d. (LR) – Rusijos prezidentas Boris Jelcin liepos 6 d. savo įsaku naujuoju šalies Vidaus reikalų ministerijos (VRM) vadovu paskyrė 45 metų buvusį VRM ministro pavaduotoją, vidaus kariuomenės vadą, Jungtinės federalinės kariuomenės grupuotės Čečėnijoje vadą, generolą pulkininką Anatolij Kulikov, kuris pakeitė VRM ministrą Viktor Jerin.

V. Jerin tapo vienu iš trijų ministrų, kuriuos B. Jelcin, norėdamas įsiteikti Rusijos parlamentui, atleido iš pareigų. A. Kulikov paskyrimas buvo palankiai sutiktas valstybės Dumoje. Viktor Jerin neliko „nuskriaustas". Prezidentas paskyrė jį Užsienio žvalgybos tarnybos vadovo pavaduotoju, tuo supykdydamas Rusijos parlamentarus.

Valstybinių reikalų ministru Boris Jelcin paskyrė dabartinį taikos derybų delegacijos Čečėnijos dalyvį Viačeslav Michailov.

Į buvusio Federalinės kontržvalgybos tarnybos vadovo Sergej Stepašin vietą kol kas dar niekas nėra paskirtas.

Įkurta Lietuvos ir Lenkijos karių unija

Vilnius, liepos 17 d. (Elta) – Lenkijoje, prie paminklo nugalėtojams liepos 15 d., pažymint Žalgirio mūšio 585-ąsias metines, Lenkijos kariuomenės karaliaus Jogailos Varmijos-Mozūrų 15 mechanizuotos divizijos ir Lietuvos kariuomenės „Geležinio vilko" mechanizuotos pirmosios pėstininkų brigados vadai – generolas Juzefas Kučakas ir pulkininkas leitenantas Vytautas Žukas pasirašė bendradarbiavimo sutartį. Tai pirmieji tokio pobūdžio ryšiai tarp abiejų šalių karinių dalinių.

Abiejų šalių kariniai junginiai numato keistis kareivių delegacijomis, dalintis kariniu patyrimu, dalyvauti junginių šventėse, organizuoti bendras karines pratybas, sportinius žaidimus ir poilsį.

KALENDORIUS

Liepos 20 d.: Aurelijus, Elijas, Česlovas, Jeronimas, Alvydas.

Liepos 21 d.: Šv. Laurynas iš Brindisi, kunigas, Bažnyčios mokytojas (mirė 1619 m.); Lionginas, Prakseda, Rimvydas, Lasota.

Lietuvos Vyčių veikla

LIETUVOS VYČIŲ 82-SIS SUVAŽIAVIMAS

Lietuvos Vyčių 82-sis metinis seimas š.m. rugpjūčio 9-13 d. vyks Novi Hilton viešbutyje, 21111 Haggerty Rd., Novi, Michigan. Seimą globos Detroito Lietuvos Vyčių 102 kuopa.

Prieš suvažiavimą (norintiems dalyvauti) numatytos dvi išvykos. Pirmoji į Frankenmuth — bavarišką miestelį Michigano šiaurėje. Ten bus apžiūrimas miestelis, lankomos parduotuvės, vaišinamasi tradiciniais vokiškais valgiais. Malonu bus tarp draugų praleisti dieną. Antroji išvyka — apsilankymas World Relief, Inc., įstaigoje, kur apžiūrėsime, kaip pakuojami, rūšiuojami vaistai ir medicinos priemonės siuntimui į Lietuvą ir patys talkon įsijungsime. Įsigysime geresnį supratimą patys pamatę ir dalyvavę „Pagalba Lietuvai" darbe.

Ketvirtadienį, rugpjūčio 10 d., atidarant suvažiavimą šv. Mišias Šv. Cyril ir Methodius seminarijoje, Orchard Lake, MI, koncelebruos Lietuvos Vyčių centro v-bos dvasios vadas kun. Juozas Anderlonis ir prel. Algimantas Bartkus, Šv. Kazimiero kolegijos Romoje direktorius.

Penktadienį, tarp kitų einamųjų reikalų, kalbės ir garbės svečiai: iš Lietuvos atvykęs kun. Gintaras Grušas, seselė Ignė Marijošiūtė ir Amerikos lietuvių jėzuitų provincijolas kun. Antanas Saulaitis, SJ.

Šeštadienio vakare bankete vyks ir Detroito Šv. Antano parapijos mokyklos buvusių mokinių suvažiavimas. Stalai bus sustatyti pagal klasių baigimo metus, nuo 1931 m. iki 1971 m., kai mokykla buvo uždaryta. Pakviestos dalyvauti ir mokykloje dirbusios seselės pranciškietės. Garbės svečiu pakviestas lietuvių kilmės buvęs Michigan State universiteto futbolo komandos vyr. treneris George Perles. Registracijai ir norint daugiau informacijos, skambinti Aldonai Bunikis (Nausėdas), tel. (810) 288-3736, arba Robert Boris, tel. (810) 682-0098.

Sekmadienį uždarymo Mišias Detroito lietuvių šv. Antano parapijos bažnyčioje, 1750 25th Street, Detroit, MI, koncelebruos Detroito arkivyskupas kardinolas Adam Maida, vysk. Paulius Baltakis, prel. Algimantas Bartkus ir kiti kunigai.

Registracija, dalyvavimui suvažiavime ir bankete, baigiasi š.m. rugpjūčio 1 d. Registracijos reikalais kreiptis į Reginą Juškaitę, 4638 51st Street, Detroit, MI 48210. Tel. (313) 554-2388. Suaugusiems (asmeniui) kaina 100 dol. Jaunimui (iki 18 m.) — 70 dol. Į šią kainą įeina susipažinimo vakaras ketvirtadienį, Kultūros vakaras penktadienį, banketas šeštadienį ir pusryčiai sekmadienį, bei transportacija autobusu.

Regina Juškaitė

Lietuvos Vyčių 82-jo metinio suvažiavimo, š.m. rugpjūčio 9-13 d. vyksiančio Novi, Michigan, rengimo komiteto ir Lietuvos Vyčių 102 kuopos nariai, įsipareigoję tą suvažiavimą globoti.

Nuotr. **Reginos Juškaitės**

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

DARBINGAS LB APYLINKĖS SUSIRINKIMAS

Liepos 16 d. vykusiame LB Detroito apylinkės visuotiniame susirinkime, buvo pateikta valdybos ir kontrolės komisijos pranešimai. Valdybos pirmininkė Nijolė Zelwender, Apygardos pirm. Liūda Rugienienė ir Tarybos pirmininkas Algis Rugienius pateikė pranešimus iš įvykusių LB pirmininkų ir politinio seminaro Washingtone. Buvo išrinkta valdyba ateinantiems metams: Nijolė Zelwender, Dalia Gaškaitė, Sigitas Viskantas, Valentina Rauckienė, Lilian Petravičius, Virga Šimaitytė, Vida Pekorienė ir Algis Rugienius.

PERKŪNIJA NUTRAUKĖ RADIJO PROGRAMĄ

„Lietuviškų melodijų" radijo valandėlė, transliuojama antradieniais ir penktadieniais nuo 4 iki 5 val. p.p., iš radijo stoties WPON, banga 1460, liepos 14 dienos laida nebuvo transliuojama, nes radijo stoties elektros laidai buvo nutraukti perkūnijos, liepos mėn. 13 dienos įvykusioj audroj.

ŠV. ANTANO PARAPIJOS IR L. VYČIŲ ŠVENTĖ

Lietuvos Vyčių 102 kuopa, veikianti prie Šv. Antano lietuvių parapijos, bus šeimininkai Lietuvos Vyčių visuotiniam 82-tram seimui, š.m. rugpjūčio 9-13 d. vyksiančiam Novi Hilton viešbutyje, Novi, Michigan. Seime vyks ir buvusių Šv. Antano lietuvių parapijos mokinių suvažiavimas. Visi buvę Šv. Antano parapijos mokyklos mokiniai yra kviečiami atvykti į pokylį, š.m. rugpjūčio 12 d., 6 val. vak. vyksiantį Hilton viešbutyje. Šv. Antano mokykla veikė nuo 1931 iki 1970 m. Į pokylį atvyksta ir buvusios mokyklos mokytojos, seselės vienuolės. Pokylio garbės svečias bus buvęs Michigan State universiteto vyriausias futbolo treneris George Perles. Pakvietimui į pokylį gaunami pas Aldoną Bunikienę, tel. 810-288-3736 ar Bob Boris, tel. 810-682-0098.

lm

SUKAKTYS ŽEMAIČIŲ ŠEIMOJE

Š. m. liepos 15 d. pas dr. Petrą Žemaitį suvažiavo dukros — Rasa, Rūta, Vilija ir Daina su šeimomis, paminėti žmonos ir mamytės Laimos penktąsias mirties metines ir tėvelio, dr. Petro, 70-jį gimtadienį. Suvažiavime dalyvavo giminės ir artimiausieji šeimos draugai.

Konkrečiai įprasminti šias sukaktis buvo suaukota Detroito Lietuvos Dukterų d-jai 450 dol., nes a.a. Laima dalyvavo steigiamajame d-jos susirinkime, buvo aktyvi pirmosios ir vėlesnių valdybų narė, uoliai lankydavo ligonius.

Lietuvos Dukterys nuoširdžiai dėkoja šeimai ir aukojusiems: 100 dol. — Danutė ir Stasys Geldžiai, po 50 dol. Elena ir dr. Kazys Karveliai, Regina ir dr. Justinas Pikūnai, Marija ir Vytas Petruliai, dr. Sivestras Pragulba, Vanda ir Jonas Rauličkiai, Vanda ir dr. Otonas Vaitai.

VAISTŲ SIUNTA

Farmacininkai Viktorija (Bajalytė) ir Larry Crots Detroito Lietuvos Dukterims įteikė tris didžiules dėžes antibiotikų. LD valdyba nutarė nedelsiant išsiųsti vaistus Vilniaus Sapiegos ligoninėn, kurioje nemokamai gydomi buvę politiniai kaliniai, tremtiniai ir Černobylio valytojai — radiacijos aukos.

Viktorijai ir Larry Crots Lietuvos Dukterys širdingai dėkoja.

jp

BALTIMORE, MD

GYVUOJAM IR VEIKIAME

Norėčiau supažindinti skaitytojus su negausaus, galima sakyti nykstančio, Baltimorės lietuvių telkinio rūpesčiais. Praėjusią savaitę gavau du paramos prašymus iš Lietuvių centro Čikagoje. Tai privertė mane susimąstyti ir susirūpinti: o kas padės mums išlaikyti mūsų Lietuvių namus, muziejų, knygyną, bažnyčią? Praeityje gana veiklios mūsų organizacijos jau merdėjimo būklėje. Kelios organizacijos teturi tik po 2-3 valdybos narius, dažniausiai tuos pačius keliose organizacijose. Susirinkimuose pasirodo 5-6 asmenys ir nei vienas jų nebenori dirbti. Sunku suruošti koncertą, ar kitą kurį kultūrinį renginį, kai į juos atsilanko maždaug 70 asmenų. Negalime kultūrininkams mokėti honorarų, nei kelionės išlaidas atlyginti, ar jiems nakvynes surasti. Lietuvių Bendruomenė, kuriai pagal nuostatus priklauso visi lietuviai, surengia tradicinį Vasario 16 minėjimą, kurio metu bando surinkti nario mokestį ir aukas.

Turėjome lietuvių parapiją su gražiausia bažnyčia Baltimorėje, kurioje švenčių metu parapijiečiai netilpdavo. Parapijos vakarienės būdavo tiekiamos trejomis pamainomis. Praėjusį mėnesį ruošti pietūs sulaukė tik arti 30 svečių. Mažėjant parapijiečiams, perorganizuojama vyskupija. Dėl šios priežasties netekome savo parapijos. Mūsų bažnyčia, kaip istorinė (150 metų senumo) ir gražiausia Baltimorėje, paskelbta šventove su leidimu joje laikyti lietuviškas šv. Mišias, jei turėsime lietuvį kunigą. Šiuo metu mūsų dvasios vadovas yra pensininkas kun. Kazimieras Pugevičius, buvęs Lietuvių Katalikų Šalpos New Yorke įstaigos reikalų vedėjas.

Tačiau yra dar iš šviesesnių mūsų veiklos prošvaisčių. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, susirūpinome pagalba jos atstatymui. Mūsų atstovo Kongrese Ben Cardin (jo seneliai kilę iš Lietuvos) pagalba, iš kelių ligoninių gavome įvairių medicinos mašinų, instrumentų ir kitokio inventoriaus, kurį 1992 m., pakrovę į 3 didelius talpintuvus, nusiuntėm Vilniaus buv. Politinių kalinių ir Tremtinių bendrijai bei Marijampolės ligoninei. Šių siuntų persiuntimo išlaidas sumokėjo BALFo centras, perspėdamas, kad iš jų daugiau pagalbos negausime. Pradėjom priiminėti drabužių bei maisto siuntas giminėms su nustatytu mokesčiu išlaidoms padengti. Siuntas, skirtas Tremtinių bendrijai, pervežame nemokamai, o knygas ir kt. daiktus, skirtus mokslo įstaigoms, persiunčiam už minimalią kainą. Taip per 3.5 metų pasiuntėme 10 didelių talpintuvų. Nuolatiniai darbininkai priimant ir pakraunant talpintuvus: A. Kazlauskienė, E. Okienė, V. Prasčiūnienė, J. Kardokas, V. Mildažis, A. Prasčiūnas ir V. Vaškys. Kiti prisidėję prie pakrovimo: R. Bačanskas, V. Banys, B. Brasauskas, V. Eringis, K. Laskauskas, J. Mikužis, P. Patlaba, Z. Pečiulionis, N. Radžius, K. Sadauskas, S. Skudžinskas. Šie visi darbininkai, be medicinos, pakrovė 4620 dėžių drabužių, maisto ir knygų. Darbas savanoriškas — nė vienas darbininkas negavo jokio atlyginimo ar nuolaidų siunčiant giminėms apmokamas siuntas. Jiems visiems priklauso Baltimorės lietuvių padėka. Šios siuntos ėjo per Lietuvių namus; likęs pelnas skiriamas šių namų išlaikymui.

Šių metų balandžio mėn. į Lietuvių namus paskambino JAV pakrančių apsaugos (Coast Guard) centro Vašingtone leit. Bryan Poskaitis, pranešdamas, kad jie yra siunčiami į Pabaltijo kraštus patikrinti tų kraštų pakrančių apsaugą. Jie skris savo lėktuvu; numato aplankyti našlaitynus Vilniuje ir Klaipėdoje. Jie turi lėktuve vietos ir, jeigu mes norėtume galėtume prisidėti dovanomis našlaičiams. Tuoj pasitarę visi trys dalyvaujantieji: J. Kardokas — Lietuvių namų valdybos pirmininkas, E. Okienė — L. N. valdybos vicepirmininkė, A. Budienė — L. N. vedėja; nutarėme nepraleisti šios geros progos. Skubiai informavome Baltimorės lietuvius per Lietuvių radijo ir telefonais, prašydami aukų pinigais ir žaislais. Atsiliepė dvi organizacijos ir keletas pavienių asmenų. Už surinktus 355 dolerius nupirkome žaislų ir mokslo priemonių, o B. Cibulskienė padovanojo žaislų. Taip sudarėme 8 dideles dėžes. Leit. B. Poskaitis pranešė, kad jo viršininkas vicekomendantas, admirolas A. E. Henn, pageidauja su mumis susitikti ir pasiinformuoti apie lietuvius Baltimorėje ir apie Lietuvą. Sutartą dieną atvyko admirolas su žmona ir leit. Poskąitis. Apžiūrėjo Lietuvių namus ir muziejų, kuris jam paliko labai gerą įspūdį, kad mes sugebame atkurti dalį Lietuvos savo namuose. Admirolas buvo painformuotas apie sąlygas atgimstančioje Lietuvoje, apie Lietuvos istoriją ir kančias, iškęstas per okupacijas nuo 1772 metų. Dovanojom svečiui anglų kalba knygą apie Lietuvą. Išvažiuodami, pakvietė mus jiems sugrįžus, atvykti į Vašingtoną kartu papietauti. Ilgokai teko laukti pranešimo iš tos kelionės, bet jie mūsų neužmiršo ir, užmezgus ryšį sutarėme birželio 16 d. susitikti Coast Guard centre Vašingtone. Admirolas pasirodė labai patenkintas kelione ir jo priėmimu Lietuvos Karinių Jūrų Pajėgų vado komandoro Raimundo Baltuškos. Admirolo žmona, p. Baltuškienė ir leit. B. Poskaitis aplankė našlaityną Klaipėdoje. Pagal jų pranešimą, našlaičiai atrodo švariai laikomi tik gana tylūs, neturį vaikiško judrumo ir smalsumo; laikosi labai santūriai. Našlaitynai neturi auklėjimui reikalingų moderniškų priemonių. Coast Guard nutarė nusiųsti televizijos aparatą su VCR ir mokymui pritaikytomis vaizdajuostėmis. Mes, siųsdami žaislus, į kiekvieną dėžę įdėjome raštelius su įrašu: „dovanos nuo Baltimorės lietuvių" ir Lietuvių namų adresą. Mes iki šiol negavom dar jokio pranešimo iš našlaityno. Toks nereagavimas mūsų pastangoms yra stebėtinas. Gal mūsų pirmutinės dovanos nepatiko? Gal pagalba nereikalinga?

Coast Guard reakcija mūsų paslaugai buvo kaip tik priešinga Lietuvoj apdovanotųjų tylai. Po puikių, specialiai mums paruoštų, pietų su admirolu ir dar šešiais karininkais kiekvienam mūsų buvo įteikti asmeniški padėkos pažymėjimai (Certificate of Appreciation) gražiai įrišti, su įrašais, dėkojančiais mums už paaukotą laiką, padedant jiems susipažinti su Lietuva, ir patarimus. Mūsų informacija padėjo Coast Guard geriau suprasti sąlygas, kuriose Lietuvos jūrininkai turi tarnauti savo tėvynės apsaugai. Taip pat mes visi trys gavome po dovanėlę su Coast Guard įrašais ir antspaudais. Šis mūsų priėmimas ir apdovanojimas buvo didelė staigmena ir paskatinimas tolimesniam savanoriškam darbui Lietuvos naudai. Šis, gal ir perdėtas mūsų darbų įvertinimas yra vertingesnis negu bet koks materialinis atlyginimas. Gaila, kad dovanėlių gavėjai Lietuvoje tyli ir jiems pagalba ateity abejotina. O taip būtų malonu gauti tą paprastą „ačiū" ir priede, kad: „mums dar reikėų ir šio, ir to, ir kito".

Admirolas A. E. Henn paminėjo, kad Simo Kudirkos tragiškas įvykis dabar aiškinamas Coast Guard akademijos studentams, kaip pavyzdys, admirolo nesiorientavimo tokioje aiškioje situacijoje. (Admirolas buvo atleistas iš tų pareigų.)

Coast Guard prašė nenutraukti ryšių su jais ir, kiek bus galima, ateity bendrauti.

J.K.

• **JAV karinė aviacija,** po 21 metus trukusių tyrinėjimų ir sekimo, 1969 m. gruodžio 17 d. paskelbė, kad nerasta jokių pėdsakų ar įrodymų apie Žemę lankančias „skraidančias lėkštes" iš kitų planetų.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: $95.00. Foreign countries $110.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	$95.00	$55.00	$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$110.00	$60.00	$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	$55.00	$40.00	$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$60.00	$45.00	$35.00
Užsakant į Lietuvą			
(Air cargo)	$100.00	$55.00	
Tik šeštadienio laida	$55.00		
Užsakant į užsienį			
oro paštu	$500.00	$250.000	
Tik šeštadienio laida	$160.00	$85.00	

Vyriausia redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Pijus Stončius
Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

A.a. amb. Stasio Lozoraičio paminklas, pašventintas Dangaus Vartų kapinėse Putnam, CT, 1995.06.13.

Nuotr. **Teresės Landsbergienės**

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. **Susitarimui** (kalbėt angliškai) **tel. 708-422-8260**

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p.-7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v.p.p., penkt. ir šeštd. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba **(312) 489-4441**
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
ĮNKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais **tel. 708-834-1120**

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v. p.p. - 7 v.v., antr. 9 v.r. - 12, ketvd. 12 - 4 v. p.p., penktd. 12 - 6 v.v.

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophtalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

Cardiac Diagnosis, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šeštd. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

TYLUSIS KARAS

KRISTINAS ASTIKAS

Komentuodamas baisųjį nūdienes Rusijos imperinį nusikaltimą - čečėnų genocidą - „Laisvosios Europos" apžvalgininkas Kęstutis Girnius retoriškai paklausė: kas po 1990 m. nuo panašaus brutalaus sunaikinimo išgelbėjo Lietuvą - tautą, nusikračiusią okupacijos įteisinimui naudotų teisinių žabangų?

Suprasdamas klausimo svarbą, klausėjas atsakyti į jį nebandė.

Atsako ieškotojams būtina įsisamoninti: rusiškasis euroazijinis imperializmas - sovietijos pramotė ir jos politikos paveldėtojas, visada laikėsi ant trijų banginių: pirmi du - karinis teroras ir totalinis šnipinėjimas, šioje pasaulio dalyje praktikuojami nuo pat carizmo atsiradimo. Jau Petras Pirmasis, organizuodamas visaapimančią šnipinėjimo sistemą, jai atidavė stačiatikių bažnyčią.

Vartojant sovietinės politologijos terminus, trečiuoju, patvaldystę palaikančiu, banginiu buvo ideologinis anstatas, kažkada Euroazijos valdymui naudotas „panslaviškasis rusofilizmas" - caro kultas. Bolševikų ideologai kultu sumanė paversti visą valdančią grupuotę-komunistų partiją, ilgai stabmeldiškai tituluotą visuomenės garbe, protu ir sąžine. Sukurta sudėtinga priėmimo į grupuotę sistema, pagal kurią, net ir pakliuvus į partinės nomenklatūros sąrašus (tada prasidėdavo privilegijų teikimas hierarchiniu principu), vis tiek didelę reikšmę turėjo genetiniai ryšiai, kilmė. Stribiška praeitis ar internacionalinė šeima buvo statoma aukščiau už lietuviškąją ar intelektualiąją. Taip pat neįmanoma buvo kilti vidiniais grupuotės laiptais aukštyn, neparodžius intrigų bei klastos meno.

Stalininė vergvaldinė imperija nuo pasaulio akių slėpėsi už „geležinės uždangos". Apie darbo išlaisvinimą suokęs, ortodoksinis komunizmas gyvavo milijonų gulaginių vergų darbu, o pigios darbo jėgos teikėja buvo teisinė sistema. Tad natūralu, jog, esant tokiems visuomeniniams santykiams, sovietija vis labiau atsiliko nuo šiuolaikinių rinkos ekonomikos šalių — juk šnipai ir diversantai, siunčiami „už kordono", nebepajėgė aprūpinti imperijos vogtomis šiuolaikinėmis technologijomis.

Valdančiųjų struktūrų dalis (pirmiausia užsienio žvalgyba) matė neišvengiamą „pasaulinės komunizmo sistemos" krizę. O čia dar tas Ronald Reagan.

Reikėjo kažką daryti.

Prancūzė politologė Fransuaza Thom sako aptikusi duomenų, jog apie ortodoksinio komunizmo „perestroiką" mąstė jau Laurentijus Berija. Matyt taip ir buvo.

Neokomunizmo doktrina

Oficialiai Michail Gorbačiov laikomas sovietijos reformų „tėvu", nors abejotina, ar plano, pradėto užkoduotomis „novoje myšlenije - glasnost - perestroika" sąvokomis, autorius yra jis. Yra daugybė faktų, tvirtinančių, kad neokomunizmo doktrinos praktiniu pionieriumi (apie teorinius dalykus suprantamais motyvais buvo tylima) privalome laikyti „aukštą, sausą senį nepriekaištinga mėlyna eilute" - Lubiankos valdovą Jurijų Andropovą. Tačiau Aukščiausiojo nustatyti gyvenimo trukmės terminai neleido jam realizuoti sumanymų ir suspindėti novatoriaus šlove.

Šio plano (galbūt sandėrio su globalistine kapitalistine oligarchija) esmė - technologijos ir investicijos sovietijai mainais už „glasnost" ir Euroazijos rinkas. Tikėtina, kad Lubiankos vyrai net tyrė, kaip vakariečiai priims į savo gretas sovietinės nomenklatūrinės kilmės kapitalistus.

Absoliuti valdžia buvo bolševikinės sistemos esmė, ir, suprantama, komunistai su niekuo pasaulyje nesiruošė ja dalintis. Ar matė „perestroikos" mąstytojai pavojus netekti valdžios tuomet, kai atleis prievartos struktūrų gniaužtus? Minėtoji F. Thom mano taip: „Jau 1987 metais mąstantys komjaunuoliai, KGB darbuotojai, komunistai suprato, kad, norint išsaugoti realią valdžią, reikia inscenizuoti savižudybę". Tik taip buvo įmanoma išsaugoti „amžinąjį nomenklatūros pavasarį".

Sovietinės specialiosios tarnybos, ilgus metus veikę demokratinėse valstybėse, analizavo demokratijos, kaip visuomenės valdymo būdo, privalumus ir trūkumus. Realiai bodėdamiesi pliuralistine visuomene, modeliavo demokratijos pakaitalą valdžios ir nomenklatūrinės grupuotės išsaugojimui. Žvalgybų vadovai ir specialistai neabejojo: įgyvendinus „perestroiką", vadžią turės tie, į kieno rankas pateks išvalstybintas turtas, o per jį ir masinės informacijos priemonės. Jie mąstė: tautos sunaikintos, nebepavojingos; tautiška forma, sovietine prigimtimi, tauta nebepajėgi priešintis.

Būdamas Lenkijoje pačioje „perestroikos" pradžioje, Gorbačiovas nurodė, kad svarbiausiu procesų priešininku jis laiko ortodoksinę partokratiją, todėl jos išgąsdinimui, neutralizavimui ir sukurti tautiniai frontai.

Įkvėpta naujojo mąstymo, partinė nomenklatūra privalėjo vienytis tiek prieš ortodoksus, tiek prieš „liaudį", nes turtui atsidūrus „naujojo mąstymo piliečių" (tame tarpe čekistų ir armijos grietinėlės) rankose, neabejotinai turėjo atsirasti nepatenkintų valstybės turto valdymo pakitimais.

Bufonada politikoje

Per septyniasdešimtmetį sovietija tapo milžinišku teatru: kolektyvizacija su dirbtinai sukeltu badu, plėšinių ir sibirų užkariavimai, „komjaunuoliškų" statybų akcijos, grįstos masinių psichozių organizavimu. Į tokių šiurpių spektaklių kūrimą įsijautė ir „lietuviški nacionaliniai kadrai". Ko verta vien pokario rezistencijos naikinimo praktikos patirtis!

Spektalių scenaristai ir režisieriai specialiose tarnybose įgyja psichologinio masių valdymo (kvailinimo) žinias, „operatyvinių žaidimų" patyrimą. Taip parengti, jie turėjo būti neregėto savo užmoju žaidimo, pavadinta „perestroika", smagračiais.

Neabejotinai ypatingas dėmesys Baltijos šalims skirtas dėl Molotovo-Ribbentropo pakto teisinių pasekmių. Užduotis ne iš prastųjų: reikėjo tris tautas, euforijoje mosuojančias tautine atributika, valdomas valdomų tautinių frontų, atvesti į „naują Sąjungos sutartį", kuri nebepaliktų vilčių atkurti valstybingumo.

Dievo valia tai neįvyko.

Išeidamas pasilik

Šie naujausios kartos Rusijos specialiųjų tarnybų (šaknimis siekiančių „opričniną") vadovo žodžiai nuskambėjo plačiai. Juos pasakė Stepašinas, bet sugalvojo ne jis. Dar imperijų „aukso amžiuje" sakydavo: anglai išeina neatsisveikinę, o rusai atsisveikina, bet neišeina.

Ginčytis neverta: vadinamoji Sąjūdžio iniciatyvinė grupė, sukvietusi žmones į pirmąjį mitingą Katedros aikštėje, didžia dalimi parinkta buvusių šeimininkų pastato, stūksančio preišais Lukiškių aikštę. Dievo valia, į orakulų filosofų ir liaudies rašytojų būrį pateko keli Valstybės atkūrėjų vardų verti vyrai ir moterys. Jų nenuilstamo darbo dėka „persitvarkymo sąjūdis" virto Laisvės sąjūdžiu; tautos siekiai nebuvo išniekinti, judėjimas netapo Valstybės laidotuvių procesija.

Šiandien stebime aktyvius bandymus laisvės atgavimo istoriją klastoti memuarinės literatūros pagalba. Tačiau tiesą visiškai pakeisti sunku: ne visi dokumentai nuslėpti, ne visi liudytojai apkvailinti. Štai ekssąjūdietis A. Butkevičius „Dienoje" stebisi, kad pirmojo Sąjūdžio suvažiavimo metu begalinė kolona, einanti Katedros link, staiga nežinia kaip ir kieno buvo aprūpinta deglais.

Naktimis eitynėse su deglais - ką tai turėjo primint? Pagalvoję apie tai, suprasime, kas mąstė „ilgųjų peilių" ir „krištolinės nakties" reminiscensijomis.

Deja, įvykiais besidžiaugianti tauta taip ir nesuvokė, kad jos džiaugsmą kažkas kelia iki nesveikos euforijos. O tuomet jai atsidavėme visi - dideli ir maži. Baisiosios KGB tarsi neliko - nei sostinėje, nuo nuošaliausiuose periferijos kaimeliuose. Filosofai Arvydas Juozaitis ir Jokūbas Minkevičius ekologiniame mitinge Klaipėdoje teigė: KGB apimta baimės ir išsislapstė. Tarsi patvirtindamas tai, kitas filosofas Romualdas Ozolas su televizija įsiveržė į KGB konspiracinę patalpą ant Tauro kalno.

Tačiau triukais tikėjo ne visi. Skeptikai stebėjo, kaip tautai, dėl euforijos nepakaltinamai, grąžina Katedrą. Tai įvykdė atstovai struktūros, atsakingos už šventovės išniekinimą.

Ir... nė žodžio atgailos. Taip pasikliovė euforinės ligos galia, jog ir po to nesiruošė atstatyti sudaužytų statulų šventovės kapitelyje. Profesionalai dirbo, gerai žinodami: po euforijos ateis depresija.

Rašytojas Petras Dirgėla, greičiausiai atsikratęs sąmonės aptemimo, ėmė analizuoti įvykius. Straipsnyje „Paslėpta okupacija" („Dienovidis", Nr. 3, 1993.01.22) rašė: „Prisiminkime: Lietuva patikėjo, kad Sąjūdis (Laisvės judėjimas) jau valdo partiją, ir toji padaro tai, ko negalėtų padaryti Sąjūdis (struktūra). Kodėl Lietuva patikėjo partija, kurią nuo pat jos įkūrimo laikė išdavike, okupantų režimo žiauria vykdytoja, gražbyle cinike?

Sovietinė (rusų) armija Lietuvos žemę oficialiai apleido 1993.08.31 d.

Sovietinė struktūra LKP (nieko bendra neturinti su europinio pliuralistinio tipo partijomis) persiregistruodama pavadinimą pakeitė 1990.12.19 d.

Rusiškosios (sovietinės) specialiosios tarnybos nei išėjo, nei persiregistravo. LDDP pastangomis jos organizuotai įterptos į valstybės valdymo, krašto apsaugos, bankų, finansų ir kt. struktūras.

(Bus daugiau)

LB Santa Monica-Vakarų Los Angeles, CA, apylinkės valdyba. Iš kairės: Vitalis Lambertas, Gražutė Sirutienė, svečias dr. Zigmas Brinkis, Aldona Venckūnienė, Juozas Kojelis (pirm.), Vladas Velža ir Edmundas Arbas.

• **1959 m. vasario 16 d. po perversmo Fidel Castro tapo Kubos premjeru.**

Danutė Bindokienė

Neužmirškime šios sukakties

Neseniai valstybės, kurios buvo įsijungusios į Antrąjį pasaulinį karą, šventė penkiasdešimt metų sukaktį nuo jo oficialios pabaigos (žinoma, išskyrus tautas, kurioms karo pabaiga reiškė tik sovietų okupacijos pradžią). Kažkodėl nedaug paminima kita nemažiau svarbi sukaktis, bent penkiasdešimčiai metų iš pagrindų pakeitusi Europos žemėlapį. Tai Potsdamo konferencija, prasidėjusi 1945 metų liepos 16 ir pasibaigusi rugpjūčio 2 d.

Pusšimtis metų — pakankamas laiko tarpas, kad net svarbūs ar skaudūs įvykiai spėja apsidengti užmaršties dulkėmis. Per tuos dešimtmečius įvyko nemaža gyventojų kaita: daug anuomet dar apyjaunių ir tvirtų žmonių, pergyvenusių karo baisumus ir besidžiaugiančių jo pabaiga, persikėlė anapus žvaigždynų (ar į „kitas vietas"), o po karo gimusieji spėjo ne tik užaugti, bet ir peržengti pusamžio slenkstį. Šiai kartai praeities įvykiai jau nėra tokie aktualūs, jeigu apie tuos įvykius iš viso žino. O žinoti verta.

Potsdamo konferencijos niekas neturi užmiršti, nes jojo pasaulis buvo padalintas į du pagrindinius frontus: Rytus ir Vakarus. Vakariečiams atstovavo JAV prezidentas Harry Truman ir Didžiosios Britanijos premjeras Clement Attlee (Winston Churchill netikėtai buvo Anglijos gyventojų balsais „išmestas" ir premjero vieta tekusi Attlee, nors Churchillis figūravo kai kuriuose konferencijos posėdžiuose). Rytų galybės pusėje išdidžiai atsistojo Stalinas, kuris ir į Potsdamo konferenciją atvyko su ilgiausiu reikalavimų sąrašu. Deja, didžiąją tų reikalavimų dalį vakariečiai patenkino, nes Stalinas pasižadėjo įsijungti į karą prieš japonus. Už Trumano ir Attlee nuolaidžiavimą „Dėdei Juozui" (kaip anuomet JAV prezidentas privačiai jį vadindavęs) Rytų Europos tautos turėjo užmokėti penkiasdešimt metų trukusia vergija, o patys vakariečiai užsidirbo šaltojo karo pradžią.

„Trijų didžiųjų" konferencija, kaip anuomet buvo skelbiama, praėjo sėkmingai, „suartindama tris pagrindinius sąjungininkus, kovojusius ir nugalėjusius fašizmą". Konferencijoje pasiekti susitarimai turėję užtikrinti pasauliui, o ypač Europai, pastovią taiką ir šviesią ateitį. Tik vengta užsiminti, kad daugelio Europos tautų, atsidūrusių po „Dėdės Juozo" padu, ateitis neatrodė labai šviesi. Mūsų tėvynėje tuo metu vyko partizanų pasipriešinimas okupantui, kuris persekiojo gyventojus, vykdydamas tautos genocidą. Mažai geresnė padėtis buvo ir kitose okupuotose šalyse, nes teroras tęsėsi net po Stalino mirties (tik galbūt subtilesniais būdais).

Šiuo metu vienur kitur JAV spaudoje jau pasirodo pateisinami straipsniai: vakariečiai Potsdamo konferencijoje iš tikrųjų ne viską Stalinui davė, ko jis norėjo, bet atmetė daug jo reikalavimų ir sutikę tik su tais, kurių pakeisti nebuvo įmanoma („The Christian Science Monitor", 1955 m. liepos 17). Ką gi reikėjo daryti, jei Sovietų Sąjunga jau buvo apsižiojusi Baltijos šalis, Lenkiją, maždaug pusę Vokietijos... Nejaugi vėl pradėti karą, tik jau prieš sąjungininką? Juk Japonija Amerikai tebebuvo grėsminga, o Stalinas užsidėjo ateiti į pagalbą ir tą grėsmę panaikinti. Kad bent kiek atsvertų Rytų Europos „pardavimą" sovietams Potsdamo konferencijoje, vakariečiai per 50 metų nepripažinę okupanto pastatytų vyriausybių ir nevadinę tų tautų teisėta sovietijos dalimi...

Liepos 24 d. Trumanas užsiminęs Stalinui, kad Amerika pasigaminusi „naują ginklą, pavojingesnį už visus, iki šiol žmonijos istorijoje išrastus". Stalinas neparodęs „per didelio dėmesio, tik palinkėjęs sėkmės, panaudojant tą ginklą prieš Japoniją". Galbūt anuomet toks sovietų diktatoriaus „nežinojimas" nuramino (ir apgavo) Trumaną, bet dabar visiems aišku, kad apie atominę bombą Stalinas buvo gerai informuotas. Antra vertus, net ir JAV prezidentas, matyt, gerai nesuprato, kokį baisų ginklą Amerika turi, kitaip nebūtų taip lengvai sutikęs pasinaudoti Stalino pagalba prieš Japoniją ir su padėka tenkinęs sovietų reikalavimus.

Koks skirtingas likimas būtų tuomet laukęs mūsų tėvynės...

PARTIZANINIO PASIPRIEŠINIMO 1944-1945 m. IŠTAKOS

POVILAS VAIČEKAUSKAS

23

Mūsų laukė milžiniškas Leningrado persiuntimo kalėjimas, kuriame pagal Kremliaus nurodymus buvo komplektuojami vergų ešalonai į didžiąsias komunizmo statybas.

Apsilankymas Topolio dvare ir šieno žaginys

Iš atminties nors ir po penkiasdešimt metų, neišblėso „grenadieriaus" — Leono Stančiko prisiminimas. Mūsų būryje buvo du broliai Stančikai. Bronius ir Leonas. Vyresnysis brolis neseniai buvo vedęs. Žmona augino kelių mėnesių mergaitę Topolio dvare. Jis per ryšininkus palaikydavo ryšį su šeima. Vieną kartą mums ne per toliausiai apsistojus nuo tos vietos, Leonas gavo iš žmonos žinią, pakvietimą, po poros dienų aplankyti ją ir mergytę. Visiems suprantamas noras vėl po ilgesnio laiko pasimatyti jaunąjai šeimai. Į Leono norą naktį prisistatyti į Topolį būrio vyrai gana šaltai reagavo. Iš mūsų ryšininkų ir apylinkės žmonių aiškiai žinojome, kad NKVD ir Skapiškio stribai, dažnai naktimis palieka pasalas, išstato slapukų postus, vienu žodžiu seka partizanų judėjimą. Ypatingai „globoja" partizanų tėviškes, ar jų gimines. Neseniai būryje visiems buvo liūdna dėl Vinco Katelės, kuris porai dienų buvo išvykęs pas savo seserį į Biliūnus. Kiek prisimenu Vincas buvo viršaičio sūnus, ir jų ūkis dažnai buvo lankomas kariuomenės ir stribų. Vincas savo klojime turėjo motiejukų ar šieno présle įsirengęs laikiną slėptuvę, kurioje kartais pernakvodavo. Sesuo atnešdavo maisto į pasimatymus ir ilgiau pasikalbėdavo su broliu. Tačiau vieną kartą Vincuko daugiau nebematėme. Kai sesuo atėjo į klojimą, ten jau laukė užsimaskavę stribai. Išlindusiam iš šieno préslo supuolę keliese, užlaužė rankas, ir jis atsidūrė Sibire. Apie tolimesnį jo likimą neturiu žinių. Po to įvykio su Broniu Stančiku apsilankėme tame klojime. Nesunkiai radome jo užmaskuotą „urvą" šiene, įšliaužėme į jo paliktą slėptuvę ir pasiėmėme paliktą rusišką automatą, vieninteį Vincuko suvenyrą būriui.

Taigi ir dabar Leono pasiūlymui niekas nebepritarė. Kelionė labai rizikinga. Aš gerai supratau Leono norus ir, visiems tylint, pasisiūliau būti palydovu jo pavojingoje kelionėje. Jų buvo sutarta, jog jeigu bus mėnesiena, kelionės nedaryti. Prisimenu, kad tą naktį buvo lyg ta mėnesiena, bet kartais mėnulis užlysdavo už debesų. Mes iškeliavome dviese. Kai kur buvo nupjautos avižos ir mažyčiai jų kūgiai mus pridengdavo, kada mes tyliai pasilenkę artinomės prie tos vietovės. Kuomet buvome beveik visai netoli Topolio dvaro, danguje pasirodė mėnulis. Ilgokai su Leonu žiūrėjome į dangų, laukdami debesėlio. O jo vis nebuvo. Daug laiko sugaišome, pakol keli skysti debesiūkščiai pridengė mėnulį. Atsargiai slinkome link dvaro teritorijos, kuri buvo apsodinta vaismedžiais, eglėmis ir kitais medžiais. Teritorijos viduryje buvo sodas ir netoli jo pastatas, kuriame gyveno jaunoji Leono žmona. Prisimenu, kaip mes abu prišliaužę mėtėme mažyčius akmenėlius į antro aukšto langus, pakol brakštelėjo šoninės durys ir mes du, kaip šmėklos, be garso įslinkom į vidų. Po ilgo nesimatymo, jie abu apsikabino ir nenorėjo viens kito paleisti. Mergytė miegojo ir mūsų ateivių nematė. Tačiau, kaip vėliau pasirodė, mudu pastebėjo NKVD slapukai. Jie nedrįso mūsų atakuoti, bet matomai pranešė NKVD kariuomenei.

Leono žmona nenorėjo mūsų iš kambario išleisti, liepė pas ją nakvoti. Parodė gana gudriai sienoje įrengtą slėptuvę ir garantavo, jog čia abiem užteksią vietos. Aš įlindau į tą skylę, bet ten buvo gana ankšta ir nepatogu, ypač dar dviems. Suprasdamas, kad jie nori geriau dviese palikti, aš padėkojau poniai ir pasakiau, jog įlįsiu į šieno žaginį sode ir tenai prasnausiu likusią nakties dalį, o jinai atneš pusryčius prie paties didžiausiojo, nes sodo teritorijoje jų buvo keli. Taip aš tyliai vėl išslinkau į sodą, rodos durys nei nekrebštelėjo. Po ilgos naktinės kelionės, padariau žaginio apačioje primityvų gultą, įlindau ten ir užmaskavęs prie kojų ir galvos angas — greitai užmigau. Pažadino mane rytą tik mašinos burzgimas, visai prie pat namų. Pastebėjau, kaip pilnas rusų kareivių sunkvežimis išvažiavo iš mūsų teritorijos, mačiau ir stovinčią Leono žmoną su mergyte ant rankų, palydinčią „svečius".

Pasirodo, kai aš miegojau, buvo apsuptas pastatas ir jo viduje rusų leitenantas ieškojo „banditų". Kareiviai baksnojo, daužė sienas ir ieškojo slėptuvių. Nieko neradę šiek tiek apsiramino, paprašė ko nors užkąsti. Leonas sėdėjo vienas, susirietęs tarp sienų, visas išprakaitavęs nei gyvas, nei miręs. Pergyveno sienų baladojimus, girdėjo leitenanto pokalbius su žmona ir mergytės verksmą. Nežinojo, kuo viskas tas baigsis. Rankose turėjo jau visiškai paruoštą vokišką granatą. Gyvas buvo numatęs nepasiduoti. O po vaišių, karininkas, sako, buvo paėmęs ant rankų mergytę ir lauke ją nešiojo, sako, buvo besiartinantis ir prie mano didžiojo žaginio, kur aš gulėjau. Nežinau kas tuo momentu dėjosi motinos širdyje, kokios mintys skriejo jos galvoje. Sulaikyt ar nesulaikyt tą NKVD-istą,o gal pasakyt, jog ten guli po žaginiu partizanas?

Viskas baigėsi laimingai. Tik Leonas vos nepražilo. Vakarop mes greitai išsinešdinom iš to dvaro teritorijos. Vėliau sužinojom, kad tikrai avižų lauke buvo gulėta slapukų.

Tragiškas likimas vėliau ištiko Leoną. Jis visiškai pripuolamai ir atsitiktinai žuvo nuo savųjų rankos, kas visiškai nebūdinga Lietuvos partizanams, tačiau taip buvo. Iš vėlesnių tos apylinkės buvusių partizanų ryšininkų pasakojimų Leonas užėjęs pas vieną savo pažįstamų batsiuvį batų pataisyti. Užsidengę langus prie žibalinės lempos jie bandė tą padaryti. Pasitaikė, jog tuo metu iš kaimyninės partizanų teritorijos, kitas partizanų būrys naktį persekiojo ir vijosi vieną stribą. Jiems pasirodė įtartinas langų užtemdymas. Pro mažytį lango plyšelį Leonas atrodė labai panašus į persekiojamąjį stribą. Vienam iš svetimo būrio partizanų staiga pasirodžius duryse, Leonas šovė iš pistoleto į jį ir pataikė į ranką, o anas paleido automato seriją tiesiai jam į vidurius. Sakoma, jog Leonas dar šovęs į lempą ir paskui sau į galvą. Kai išgirdę šūvius atvyko savasis būrys ir jo brolis Bronius, Leono jau nebebuvo gyvųjų tarpe. Susuko jį į vokišką palapinę-brezentą ir, visiems tylint, nuleido į kaimo kapinėse iškastą duobę.

Bronius — „Vlasovas" Stančikas po kiek laiko įsigijo legalius dokumentus, bet kažkokio išdaviko Radviliškio geležinkelio stotyje buvo išduotas ir areštuotas.

(Bus daugiau)

ŠAULIAI MOKĖSI KOVOTI PRIEŠO UŽIMTOJE TERITORIJOJE

Pagal numatytą Lietuvos Šaulių sąjungos (LŠS) Centro valdybos planą birželio 2-4 d. Pabradės kariniame poligone įvyko Šaulių sąjungos pratybos tema „Diversinė veikla priešo užimtoje teritorijoje". Pratyboms tiesiogiai vadovavo LŠS vadas R. Mintautas ir jose dalyvavo 140 šaulių iš Kauno, Vilniaus, Panevėžio, Alytaus, Utenos, Dainavos ir Vilkaviškio rinktinių bei Zarasų atskirosios kuopos.

Ruoštis planinėms pratyboms buvo pradėta prieš mėnesį, kuomet kariuomenės vadui generolui J. Andriškevičiui buvo pateikta paraiška ir detalus planas dėl apmokymų pravedimo. Gegužės pradžioje LŠS vadas R. Mintautas lankėsi poligone ir suderino žemėlapius su ruošiamomis užduotimis. Gegužės 18 d. LŠS Centro valdybos posėdyje buvo paskelbti Šaulių sąjungos vado R. Mintauto įsakymai Nr. 047 ir 048 dėl pratybų pravedimo ir pratybų padalinių suformavimo. Pagal šiuos įsakymus, iš dalyvausiančių pratybose šaulių sudaromos 4 atskiros kuopos. I kuopą sudarė Vilniaus ir Dainavos rinktinių bei Zarasų atskirosios kuopos šauliai. Įsakymu minėtos kuopos vadu buvo p. irtas Vilniaus Karaliaus Mindaugo rinktinės vadas R. Vrubliauskas.

Kauno rinktinės šauliai sudarė II kuopą ir jai vadovauti buvo paskirtas Kauno Vytauto Didžiojo rinktinės III kuopos vadas A. Podelevičius. III kuopą sudarė Vilkaviškio rinktinės šauliai ir jai vadovauti paskirtas Vilkaviškio rinktinės kuopos vadas J. Kaminskas. IV kuopa buvo sudaryta iš Alytaus, Panevežio ir Utenos rinktinių šaulių. Šiai jungtinei kuopai vadovavo Panevėžio rinktinės štabo viršininkas kapitonas R. Račkauskas. Iš dalyvavusių pratybose dalinių šaulių buvo sudarytas ir komendantinis būrys, kuriam vadovauti buvo paskirtas Vilniaus rinktinės šaulys A. Kojelis. Atsakingu už pratybų pravedimą, tvarkaraščio sudarymą ir šaudmenų bei amunicijos poreikio kiekių sudarymą buvo paskirtas Utenos rinktinės štabo viršininkas kapitonas B. Stukas, jo padėjėjais — vyr. leitenantas R. Kauza ir A. Rimkus. Įsakymų vykdymo kontrolė buvo pavesta LŠS vado pavaduotojui S. Ignatavičiui. Atsakingam už pratybų pravedimą kapitonui B. Stukui buvo pavesta paruošti įsakymus ir užduotis, kurios buvo paruoštos pratybų išvakarėse ir sudėtos į vokus su žemėlapiais.

Gegužės 29 d. Lietuvos kariuomenės vadas generolas J. Andriškevičius paskelbė įsakymą Nr. 97 dėl pratybų aprūpinimo, pagal kurį Pabradės poligono viršininkas majoras V. Apiševas buvo įpareigotas paruošti kareivines šauliams apgyvendinti, poligono šaudyklą šaudymo pratyboms pravesti ir užtikrinti maitinimą. SKAT vadas pulkininkas-leitenantas A. Pocius buvo įpareigotas išskirti pratyboms 100 vnt. „Kalašnikovo" automatų. Kariuomenės vado įsakymu Arsenalo viršininkas pulkininkas Z. Orentas išskyrė pratyboms imitacinius bei kovinius šaudmenis. Šaudymo pratyboms pravesti buvo paskirti du Karo akademijos instruktoriai.

Šauliai į Pabradės poligoną pradėjo rinktis nuo pietų. 6 v.v. buvo numatyta rikiuotė, tačiau dėl didelių karščių, kurie davė pakitimus traukinių tvarkaraščiui, rikiuotė buvo atidėta 8 v.v. Rikiuotės metu šauliai buvo informuoti dėl drausmės ir tvarkos palaikymo, supažindinti su įsakymais ir paskirtais pratyboms pareigūnais.

Sekantį rytą po mankštos ir pusryčių įvykusioje rikiuotėje kuopų vadams buvo įteikti vokai su užduotimis ir žemėlapiais, išduoti ginklai bei šaudmenys ir šaulių kuopos išskubėjo vykdyti joms patikėtų užduočių. I ir IV kuopos šauliai rišėjo raudonos spalvos raiščius, o II ir III kuopų šauliai — violetinius. Tai leido šauliams iš tolo pažinti „priešus" ir savus.

Kiekvienai kuopai teko atlikti žygį į paskirtą rajoną, jį iššvalgyti, įrengti kuopavietę ir ryšių mazgą, išstatyti sargybą. Nurodytą valandą kuopos persidislokavo. I kuopa pradėjo veikti sąveikoje su IV kuopa ir jų užduotis buvo įrengti bendrą vadavietę, nurodytame rajone vykdyti žvalgybą, organizuoti sandėlių ir ryšių mazgo apsaugą. 10 v.v. minėtos kuopos užduotį įvykdė ir ruošėsi atremti „priešų" ataką. Susijungusių II ir III kuopų uždaviniai buvo slaptai persidislokuoti, iššvalgyti „priešų" užimamas ir ginamas pozicijas, tamsiu paros metu užpulti ir susprogdinti ryšių mazgą ir sandėlius. Kuopos į išeities poziciją išėjo po 11 v.v.

Paskelbus atakos signalą, buvo įvykdytas minėtų objektų puolimas. Nakties tamsoje girdėjosi šūvių prapliūpos, komandų šauksmai, sprogimai. Užduotis buvo įvykdyta, ir minėti objektai susprogdinti. Norėtųsi pažymėti, kad buvo pastebėta trūkumų vykdant sargybas ir žvalgybą, dėl ko dalis šaulių „pateko į nelaisvę" arba buvo „sunaikinti". Beveik visos žvalgybinės grupės buvo „priešų" pastebėtos, pastoviai vyko susirėmimai, o tai nedavė gerų rezultatų, buvo skubotai vykdomi įsakymai, trūko maskuotės įgūdžių. Nors buvo pastebėta ir kitų smulkesnių klaidų, tačiau matėsi, kad šauliai stengėsi iki galo atlikti savo pareigą, o tam noro ir ryžto užteko. Beje, šiose pratybose užduotys buvo sudėtingesnės negu vasario mėnesio pratybose.

Grįžę į kareivines, šauliai skubiai pavakarieniavo ir ėmėsi jiems patikėtų ginklų valymo. 2 valandą nakties ginklai buvo priduoti SKA Tarnybos štabo karininkams ir buvo paskelbta komanda „miegot".

Birželio 4 d. šauliai vykdė šaudymo iš AK-74 ginklų 100 m atstumo, padėtis — gulom, pratybas, kurių metu buvo pasiekta keletas labai gerų rezultatų. Ypač norėtųsi išskirti Vilniaus Karaliaus Mindaugo rinktinės Giedraičių būrio šaulį Vytautą Bereišį, pasiekusį absoliutų rezultatą — 30 taškų iš tiek pat galimų. Po 29 taškus pataikė uteniškis G. Bieliauskas ir Kauno Vytauto Didžiojo rinktinės Elektrėnų kuopos šaulys R. Ramanauskas. St. Ryclis iš Vilkaviškio rinktinės ir panevėžiečiai P. Pempė bei S. Maulis pataikė 28 taškus. Tarp rinktinių geriausiai šaudė panevėžiečiai, pralenkę vilniečius ir kauniečius.

Kartu su šauliais galimybė pašaudyti iš AK-74 buvo suteikta ir į pratybas atvykusiems „Lietuvos aido" ir „Respublikos" laikraščių žurnalistams, kurių rezultatai buvo gana neblogi, o „Lietuvos aido" žurnalistei L. Baltrukonytei teko pašaudyti ir iš pistoleto.

Tuo šios pratybos ir baigėsi. Rudenį planuojame pravesti paskutines šiemet Šaulių sąjungos pratybas, kuriose pažadėjęs dalyvauti Švedijos Savanoriškųjų gynybinių organizacijų komiteto vadovas Sven Hugosson. Numatę pasikviesti ir Latvijos aizsargų vadovybę. Po to atsisveikinsime su poligonu iki pavasario ir savo karines žinias gilinsime Savanoriškosios krašto apsaugos tarnybos mokymo centruose.

S. Ignatavičius
LŠS vado pavaduotojas

Šauliai Pabradės poligone š.m. birželio 3 d. vykusiose pratybose.

Nuotr. **Jono Ivaškevičiaus**

JAV LB Krašto valdybos nariai, painformavę Los Angeles visuomenę apie LB apylinkių suvažiavimą Vašingtone. Iš kairės: LB Tarybos ir Vakarų apygardos vicepirm. Vytautas Vidugiris, LB Tarybos ir Baltų tarybos vykdomoji vicepirm. Angelė Nelsienė, Los Angeles Lietuvių radijo vadovas Vytautas Šeštokas, atlikęs su jais pasikalbėjimą.

BRUNO GEDIMINUI ŠVENČIANT 80 M. SUKAKTĮ

VYTAUTAS ŠEŠTOKAS

Bruno Gediminas gimė 1915 m., birželio 2 d. Čikagoje, lietuvių tėvų, keturių vaikų šeimoje: du broliai ir dvi dukros.

1921 metais Gediminų šeima su dviem sūnumis — Bruno ir Pranu — grįžo atgal į Lietuvą, apsigyveno Gervydžių kaime, Gruzdžių valsčiuje, Šiaulių apskr. Čia nusipirko 53 ha žemės ūkį. Bruno tuo metu buvo 6 metų.

Jo motinos sesuo ir tėvo brolis tuo metu buvo vedę, gyveno Čikagoje ir turėjo dukterį Albiną. Tada Bruno teta pakvietė jį atvykti į Ameriką.

1936 m. balandžio 1 d. jaunas vaikinas po ilgos kelionės laivu ir traukiniu pasiekė „Čikagą. Buvo gabus, greitai išmoko anglų kalbą ir tuoj gavo darbą. Būdamas 20 metų, jau dirbo kulinarijos srityje.

1936-1937 metais įsijungė į lietuvišką veiklą ir dirbo kartu su muziku Antanu Vanagaičiu Čikagoje. Jis padėjo A. Vanagaičiui redaguoti žurnalą „Marguti" ir buvo jo bendradarbis to pat vardo lietuvių radijo laidoms.

1941 metais buvo pašauktas į Amerikos kariuomenę. Tuo metu Amerika kariavo Japonijoje ir Naujoje Gvinėjoje. Bruno buvo vienas iš permestų į priešo užnugarį karių, kurių išliko gyvų apie šimtas. Kiti 2,000 vyrų žuvo karo lauke.

Kariuomenėje Bruno ištarnavo 6 metus. Ten užsikrėtė drugiu (malarija) ir daug kentėjo nuo tos ligos. Buvo apdovanotas 6 medaliais.

Pasibaigus karui, jis vėl grįžo į Čikagą. Po to trejus metus dirbo Wisconsin valstijoje, kulinarijos srityje.

Atvykęs į Kaliforniją, kibo į restoranų verslą. Los Angeles mieste, kartu su lietuve Sofia Waitek, nusipirko restoraną ir dirbo 5 metus. Vėliau gavo gerą darbą, United Airlines lėktuvų bendrovėje — kur išdirbo 25 metus — iki pensijos.

Bruno Gediminas, Los Angeles 1957 m. vedė Josefiną Grinkevičiūtę, su kuria ir šiandien tebegyvena.

Gyvendamas Čikagoje ir dirbdamas kartu su A. Vanagaičiu „Margučio" radijo laidose, įgijo daug patyrimo. Todėl, persikėlęs į Los Angeles, sumanė ir čia įsteigti pirmąjį lietuvių radiją.

Pasikvietė pirmuosius talkininkus, Jurgį Rudelį ir Joną Uždavinį iš Čikagos. Radijo steigimui pritarė ir padėjo, Los Angelėje gyvenantieji, dr. Petras Pamataitis, dr. Juozas Jurkūnas, Vladas Bakūnas, Bronius Dūda ir kiti.

1953 m. liepos 15 d. pirmą kartą Los Angelės oro bangomis nuskambėjo lietuviškas žodis ir muzika. Vėliau prie šios grupės prisidėjo Vladas Gilys ir Paulius Jasiukonis.

Pradžioje lietuviškos valandėlės buvo transliuojamos per Santa Monica radijo stotį. Vėliau atsirado ir kitų radijo stočių.

Išlaidų buvo tikrai daug, bet jas visas padengdavo Bruno Gediminas.

Iš Lietuvos Marijona Lipienė jam persiuntė 400 lietuviškų muzikos plokštelių. Bruno didžiavosi, kad jo lietuviškų plokštelių kolekcija yra pati didžiausia ir turtingiausia iš visų Amerikos lietuvių radijo valandėlių.

Los Angeles Lietuvių radijo įkūrėjas Bruno Gediminas.

Bruno Gediminas lietuvių radiją vedė ir finansavo savo asmeniškomis lėšomis septyniolika su puse metų.

Jam pasitraukus į poilsį, kurį laiką šis telkinys neturėjo jokio lietuviško žodžio per radiją. Vėliau Lietuvių Bendruomenės Los Angeles skyriaus iniciatyva, vadovaujant A. Audroniui, buvo įsteigtas lietuvių radijo pusvalandis. Pirmoji pranešėja buvo Stasė Šimoliūnienė.

Po kelių metų susiorganizavęs Lietuvių radijo klubas šį darbą perėmė iš Lietuvių Bendruomenės ir jį sėkmingai tęsia iki šiol.

Garbė ir padėka, yra visiems Los Angeles radijo darbuotojams, kurie įnešė didelį lobį į lietuvių radiją 42 metų laikotarpyje. O.B. Gediminui, švenčiančiam savo amžiaus 80 metų sukaktį, norime padėkoti ne vien tik už jo įdėtą darbą, bet ir apmokėtas visas išlaidas.

Ta pačia proga dabartinė Los Angeles Lietuvių Radijo valandos vadovybė, linki jam sveikų, laimingų, džiaugsmingų ir sėkmingų ilgiausių metų.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Century 21. KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.
DANUTĖ MAYER
284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į **Danutę Mayer.** Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

HELP WANTED

Banking
TELLER
(Full time and Part-time positions)
Applicants must possess good communication skills and enjoy working with customers. Previous banking and computer experience is a plus. Salary commensurate with experience, plus competetive benefits. Qualified applicants apply at:
Lemont National Bank
310 Main St.
Lemont, IL 60439
(708) 257-2241

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle" stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. **R. Jankauskas, tel. 708-969-2658.**

ASSOCIATED FUNDING SERVICES, INC.
7800 W. 95 St., Ste. 303
Hickory Hills, IL 60457
RENATA KLIMAVIČIŪTĖ
A full service lender for
• Home loans
• Refinancing
• Paying off debt
Do A-F credits
EQUAL HOUSING LENDER
Call Renata today:
708-974-2727 office
708-461-3495 pager

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS.
H. Dėckys
Tel. 585-3624

REAL ESTATE

RE/MAX
GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161
RIMAS L. STANKUS
• Perkant ar parduodant
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• **MLS** kompiuteriu ir **FAX** pagalba
• Nuosavybių įkainavimas **veltui**
• Perkame ir parduodame namus
• Apartmentus ir žemę
• Pensininkams nuolaida

Sav. parduoda Clarendon Hills 2 mieg. „condo", antrame aukšte su balkonu. Lauko baseinas. **$64,000.** Kreipkitės: **tel. 708-923-0676 arba 312-239-2179 (palikti „message").**

Parduodamas arba išnuomojamas 1 mieg. „condo" su virtuvės įrengimais. Nuoma $575.
Tel. 708-923-0336

IEŠKO DARBO

Moteris, baigusi universitetą, **53 metų amžiaus,** ieško darbo prie senelių ar vaikų, arba imtųsi namų valymo, saugojimo ar kokių panašių darbų.
Kreiptis į **Asta Šimaitienę,** 6524 S. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.
Tel.: 312-776-1036

47 m. moteris ieško darbo. Turi patyrimo ligonių slaugyme, turi puikias rekomendacijas. Kreiptis: **tel. 708-344-2384** arba **708-344-8479**

DAINŲ ŠVENTĖS VAIZDAJUOSTĖ
Prisiminkite praeitos vasaros Dainų šventę Alvido Buklio nufilmuotoje ir Vidos Kuprytės suredaguotoje aukštos kokybės VHS juostoje.

Kaina tik $25
Čekius siųsti:
Lithuanian R. Catholic Federation of America
4545 W 63 Street
Chicago IL 60629

TRANSPAK
Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus.
Skubiems siuntiniams - AIR CARGO.
Komercinės siuntos pagal susitarimą.
Dokumentus, įgaliojimus notarizuojam veltui.
MAISTO SIUNTINIAI nuo $29.- iki $98.-
Aukštos kokybės maisto produktai
Du patys populiariausi, tai šventinis už **$39.-** ir 55 svarų įvairaus maisto už **$98.-**
$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, alicjus, mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.
$98.- dešra (rūkyta), mėsos konservai, šprotai, vaisių koncentratas, margarinas, alicjus, sūris, sausainiai, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta, kakava, cukrus, kruopos (ryžiai), makaronai, razinos, majoneza, ričšutai (išlukštenti), konservuoti žirneliai, konservuoti agurkai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai. 55 **svarai** arba 25 kg.
Pageidaujant prisiųsime smulkią informaciją.
Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.
Dirbame nuo 1987 m.
TRANSPAK, 2638 W. 69th St.
Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

13-TOJI BRIGHTON PARKO LIETUVIŲ MUGĖ
Penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį,
1995 m. liepos 21, 22 ir 23 d.
4300 South Western
Atvykite pasilinksminti su mumis!
MUZIKA • LIETUVIŠKAS MAISTAS • RANKDARBIAI • MENIŠKI IŠDIRBINIAI ŽAIDIMAI IR ĮVAIRŪS UŽSIĖMIMAI VAIKAMS
Informacija:
312-847-0664 arba 312-778-5237

DR. ANTANUI MATUKYNUI IŠKELIAVUS

Dr. Antanas Matukynas ir dr. Elena Matukynienė 1992 m.

Praeitų Kalėdų sveikinime randu Antano Matukyno įrašyta: „Nenusukite veidų nuo varganos tėvynės. Gal ir ne viskas joje, kaip jūs norėtute, tačiau Motušės, kokia ji bebūtų, pamiršti nevalia". O jau sausio 27 dieną, grįždamas iš darbo Klaipėdos Raudonojo Kryžiaus ligoninės į Palangą, atsisėdo ant suoliuko, belaukdamas autobuso, ir užmigo amžinai.

Antanas Matukynas gimė 1919 m. lapkričio 7 d. Marijampolės apskrityje, Naujosios Ūtos kaime. Mokėsi „Žiburio" Prienų gimnazijoje, priklausė ateitininkams. Gimnazijos direktorius kun. Martišius buvo jo idealas ir kelrodė žvaigždė. Medicinos studijas pradėjo Kauno universitete 1940 m. ir baigė 1945 m. Priklausė „Gajos" korporacijai, buvo jos valdyboje. Gyveno prof. Dovydaičio name, aktyviai dirbo rezistencijoje, spausdino pirmuosius „Į Laisvę" laikraščio numerius.

Tapęs gydytoju, buvo paskirtas į Vilniaus Sveikatos apsaugos skyrių ir dirbo Šv. Jokūbo ligoninėje. Jam buvo siūlomas Vilniaus Sveikatos apsaugos skyriaus vedėjo postas, bet atsisakė, nes buvusiam rezistentui viešuma buvo pavojinga. Išvyko dirbti į Pilviškių ambulatoriją, o nuo 1947 m. skiriamas Šilutės apskrities Sveikatos skyriaus vedėju, vėliau Telšių apskrities Sveikatos skyriaus vedėju. Iš Telšių atvyko dirbti į Klaipėdą, kur visa gydymo darbų našta teko dr. Matukynui. Pagrindinė darbovietė buvo Klaipėdos buv. Raudonojo Kryžiaus ligoninė, kur, be kitų pareigų, nuo 1967 metų vadovavo tos ligoninės rentgenologijos skyriui ir ruošė gydytojus rentgenologijos specialybei. Pasiaukojančio gydytojo misijoj be pertraukos dirbo 50 metų, iki paskutinės savo gyvenimo kelionės minutės.

Dr. Antanas Matukynas laisvesniu momentu domėjosi Lietuvos istorija, filosofija ir sociologija, mėgo diskutuoti Lietuvos istorijos momentus, kuriuos buvo išstudijavęs svetimoj literatūroje. Mėgo medžioti, o aplankius, visuomet vaišindavo savo pagautais karšiais. Buvo kankinamas sunkios formos astmos, ieškodavo progų ilgiau pabūti gamtoje, gyvenviete pasirinko Palangą.

Paliko liūdinčios dvi dukterys Audronė ir Jūratė, kurios buvo paruoštos gyvenimui. Pirmoji yra inžinierė, antroji — ekonomistė. Liūdinti liko Antano ištikima gyvenimo draugė, prof. dr. Elenutė Marcinkevičiūtė-Matukynienė, dėsčiusi vaikų ligas u-tete, paskutiniu laiku dar darbuojasi Kauno Medicinos akademijos psichofiziologijos ir rehabilitacijos institute, kuris yra Palangoje. Instituto direktorė prof. Danguolė Žemaitytė. Dr. Elenutė Matukynienė irgi buvo rezistentė, aktyvi ateitininkė, priklauso „Gajos" Korp., pergyvenusi okupacijų žiaurumus ir pati nukentėjusi, nors silpnos sveikatos, dar dirba vaikų rehabilitacijoje, tęsia mokslinius darbus institute.

Dr. Antanas Matukynas buvo gerbiamas ir plačiai žinomas, ne tik Klaipėdos krašte, bet ir kitur, dėl jo profesionalizmo, taikaus būdo ir vis skubančio visiems padėti, pamirštant save.

Kazys Ambrozaitis

DIPLOMUOTĄ TEISININKĘ JADVYGĄ-ŽUKAITĘ GAUDUŠIENĘ PALAIDOJUS

Š.m. birželio mėn. 24 d. atsiskyrė su šiuo pasauliu tauri patriotė lietuvė Jadvyga Gaudušienė. Du broliai Žukai, Jadvygos tėvas finansininkas Stasys ir dėdė Konstantinas, pradėjo garbingą Žukų šeimos istoriją. Jaunystėje Konstantinas dirbo ir kartu mokėsi. Išėjęs ilgą vargingą kelią, 1907 m. jis išlaikė konkursinius egzaminus į Vilniaus karo mokyklą ir ją po trejų metų baigė. Kurį laiką tarnavo caro armijoj, vėliau dalyvavo Lietuvos laisvės kovose, ėjo vyriausio karo vado pareigas ir kartu buvo krašto apsaugos ministru. Jadvygos tėvas dirbo tarptautiniame banke direktorium.

Nors Jadvygos tėvas turėjo aukštą tarnybą, bet išmaitinti devynių asmenų šeimą ir leisti septynis vaikus į mokslus buvo nelengva. Vyriausiam šeimos nariui — Jadvygai — teko tai dirbti ir mokytis. Grįžus su tėvais iš Rusijos, kurį laiką padirbėjo, vėliau įstojo į Aušros komercinę gimnaziją, kurią baigė gerais pažymiais. Vėl padirbėjus kurį laiką, 1930 m. įstojo į VDU Teisių fakultetą, kurį baigė su pagyrimo raštu 1934 m. Po dvejų metų stažo ji buvo paskirta teisėja į Seirijų apylinkės teismą. Tai buvo viena iš pirmųjų moterų teisininkių, paskirta toms pareigoms. Vėliau dirbo Prienų ir Alytaus apylinkės teismuose. Alytuje ji susidraugavo su tardytoju Felicijonu Gaudušu. Nors Felicijonas buvo žemaičių bajorų kilmės, bet jis nuolat pabrėždavo, kad žmogui ne tiek svarbu kilmė, kiek jo elgesys. Jie vedė 1940 m.

Atvykus į Ameriką, Jadvyga neskubėjo į bet kokį darbą, bet ieškojo darbo raštinėj. Ji gavo buhalterės darbą siuvamų mašinų Union Special fabrike ir ten išdirbo 20 metų.

Amerikoj Jadvyga ir Felicijonas buvo aktyvūs Teisininkų draugijos nariai. Tai vienas, tai kitas, įėjo arba į centro arba į Čikagos skyriaus valdybą. Taip mes, nuolat susitikdami per valdybos posėdžius, artimai susidraugavom, pradėjom kartu praleisti vasaros atostogas ir keliavom po plačią Ameriką. Dažnai susitikdami, gvildenom Lietuvos ir Amerikos problemas. Lietuviai šaukėsi mūsų finansinės pagalbos. Tuo pradėjo rūpintis tik ką įsisteigęs Lietuvių fondas. Gaudušai buvo vieni pirmųjų, kurie įnešė į tą fondą $2,500. Tais laikais tai buvo nemaža suma. Dabar jie papildys savo įnašą su $50,000. Felicijonui mirus, Jadvyga pradėjo aukoti Tautos fondui. Paskutiniu laiku bendra suma siekė $1,000.

Svarstydami Amerikos problemas, mes matėm, kad amerikiečių moralė nuolat krinta, nevedusių motinų skaičius vis auga, homoseksualistai pralenkia savo įžūlumu visų kraštų tokius iškrypėlius, narkotikų vartojimas didėja, televizijos

Jadvyga Žukaitė-Gaudušienė.

rodo vien tik žiaurumus ir intymius žmonių santykius, o žiaurūs nusikaltimai prašoka visas nedorybes. Mes nutarėm apie tai parašyti anglų kalba knygą ir siūlyti, kaip su tomis blogybėmis efektingiau kovoti. Aš tokią knygą pradėjau rašyti, o Gaudušai jos išleidimui paskyrė $1,000.

Jadvyga buvo veikli ir kitose organizacijose: Moterų federacijoj, Lietuvos Dukterų draugijoj, Lietuvių Bendruomenėj.

Stasio ir Konstantino Žukų pradėtą garbingą šeimos istoriją toliau tęsė septyni Stasio įpėdiniai, kurie visi baigė aukštuosius mokslus: Jadvyga teisininkė, Marija ir Janė medicinos daktarės, Zosė ekonomistė (mirus), Aleksandra Švarienė humanitarė, brolis Vacys buvo aviacijos kapitonas, o Vytautas inžinierius (abu mirę).

Ilsėkis, miela sese, nuvykus amžinam poilsiui pas savo mylimą, vyrą, o mes, tavo kolegos teisininkai, dar kurį laiką lankysim tavo kapą ir laistysim gėles.

Petras Jokubka

„DRAUGO" RĖMĖJAI

Aukos, siunčiant laikraščio prenumeratą

55.00 dol. Albert Matule, Chicago, IL; A. Paulauskas, Hemet, CA; Aldona ir Elegijus Kaminskas, Chicago, IL; Aldona Rukuiža, Oak Lawn, IL.

50.00 dol. JAV LB Grand Rapids apylinkė (Lietuvos nepriklausomybės atstatymo šventės — Vasario 16 — minėjimo proga. Atsiųsta per iždininką Juozą Luką), Grand Rapids, MI; Joseph Guzulaitis, Chicago, IL; D. Skučas, Fairfax, VA; Stan Budrys, Racine, WI; A. Mažiulis, Boston, MA.

45.00 dol. John Savickas, Carson City, NV; Juozas Janulaitis, Toronto, Ont, Kanada.

40.00 dol. Petras Venskus, Sudbury, Ont., Kanada; Marija Jasinevičius, Cicero, IL.

35.00 dol. Edward J. Boreisha, Chicago, IL; kun. Ed. Statkus, Grand Rapids, MI.

30.00 dol. Juozas Peckaitis, Sunny Hills, FL; Edward Jackson, Lansing, MI; Agnė Berner, Lemont, IL; Kazimieras Laucius, Chicago, IL; Joseph Ruokis, Los Angeles, CA; Elena Dryžienė, Chicago, IL.

25.00 dol. Elena Skladaitis, Waterbury, CT; Tadas Bukaveckas, Chicago, IL; dr. Joseph A. Šonta, Akron, OH; Felix Masaitis, La Mirada, CA, Jonas Spurgis, Chicago, IL; kun. A. Valiuška, Vista, CA; K. Valis, Maywood, IL; Veronica Milda Matuzas, La Grange, IL; Jonas Švarcas, Wickliffe, OH; Ona Adomaitienė, Sun City, AZ; Jonas Stankus, Evergreen Park, IL; Jonas Grebliauskas, St. Pete Beach, FL; Alfonsas Gečas, Reedsburg, WI; Dalia Augūnas, Jupiter, FL; Kazys Linkus, Miami Beach, FL.

20.00 dol. Stasys Ignatavičius, Cleveland, OH; Vladas Kartanas, Seminole, FL; Algirdas Čepulis, Philadelphia, PA; Mykolas Pranevičius, Chicago, IL: M. ir A. Sermuksnis, Boylston, MA; Valentina Dailidkienė, Albuquerque, NM; Aldona Mackevičius, Kew Gardens Hills, NY; Liudas Kulnys, Sudbury, Ont., Kanada; Vytas Raskevicius, North Haven, CT; B. Motušis, Cicero, IL; Juozas Juozaitis, Juno Beach, FL; Eleonora Skardis, Sault Ste Marie, Ont., Kanada; Gediminas Rajeckas, Maspeth, NY.

15.00 dol. Gene Puniska, Madeira Beach, FL; Marija Podolskis, Worcester, MA; Stasys Pikūnas, Warren, MI; Emilija Dėdinas, Brooklyn, NY; Juozas Markus, Santa Monica, CA; Kazys Gricius, Santa Monica, CA; Pr. Tamulionis, Indialantic, FL; A. Marciuska, Las Vegas, NV; V. Stancaitis, St. Petersburg, FL; Marija Macieza, Oak Lawn, IL.

10.00 dol. Mirga Pažemėnienė, Rancho Palos Verdes, CA; Aldona Grinienė, St. Pete Beach, FL; Donna Stonkus, Winnipeg, Manitoba, Kanada; B. Sakalas, Toronto, Ont., Kanada; Kazys Sadauskas, Baltimore, MD; A. Pivoriunas, Port Colborne, Ont., Kanada; Ona Vaskas, Cleveland, OH; Lietuvių Laisvės forumas (per Ireną Lukauskienę), Fort Myers, FL; Jonas Karaliūnas, St. Catharines, Ont., Kanada; S. Bacevičius, Corona Del Mar, CA; Vito S. Lukoševičius, Itasca, IL; Gintaras Valiukėnas, Chicago, IL; Algirdas Reivytis, Lombard, IL; Izabelė Stončienė, Chicago, IL.

55.00 dol. Stasė Žemgulis, New Buffalo, MI; John Siaurusaitis, Baltimore, MD; Emilija Kolba, Oak Lawn, IL; M. Karaska, Fredericksburg, VA; Joseph Jacobus, Toms River, NJ.

50.00 dol. Elena Peciulienė, Munster, IN; Z. Visockis, Chicago, IL; A. L. Tautinės Sąjungos Daytona Beach skyrius (pirmininkas V. Abraitis, iždininkas P. Damijonaitis), Palm Coast, FL; Kostas Stankus (a.a. tėvelio Prano Stankaus atminimui), Lockport, IL; D. Skučas, Fairfax, VA; dr. Laimutė O. Griniutė, Melrose Park, IL.

45.00 dol. G. Dargis, Barrington, IL; Jean Misevich, Lemont, IL.

40.00 dol. Teresė Norkienė, Oak Lawn, IL.

35.00 dol. Stanley Dimgaila, Hot Springs, AR.

30.00 dol. A. ir D. Prapuolenis, Beverly Shores, IN; Danys Mikeliunas, Michigan City, IN; Vytautas Vygantas, Dallas, TX; Kazys Navasaitis, Bloomfield Hills, MI; Ritonė Rudaitienė (vietoj dalyvavimo „Draugo" gegužinėje), Oak Lawn, IL.

25.00 dol. Marta M. Trumpjonas, Naperville, IL; Joseph Palekas, Worth, IL; Peter Kirsinas, Country Club Hills, IL; Katrina Zostautienė, St. Pete Beach, FL; Edward Shillings, Racine, WI; Bronius Andriukaitis, Forest Park, IL; Zina Katiliškis, Lemont, IL; Algis Daugirdas, Willowick, OH; Alfonsas Smilgius, East Chicago, IN; Bronė Stangenbergas, Cicero, Il; M. Mackus, Cicero, IL; Algis V. Danta, Lederach, PA; Stanley Mikalauskas, Cleveland, OH; Bronius Paliulis, Boston, MA; Pranas Kašiuba, Los Cruces NM; Sophie Kamarauskas, Surfside, FL; Petras Celkis, Chicago, IL.

20.00 dol. Dr. Gina Skucas, Fairfax, VA; Veronika Aušrotienė, Juno Beach, FL; Birutė Žemaitienė, Oak Lawn, IL; Petras Rudenas, Westfield, WI; Irena Macionis, St. Pete Beach, FL; Vacys Mitkus, Tinley Park, IL; Irena Lukauskienė, Fort Myers, FL; Sally Vidziunas, Wolcott, CT; Gražina Žukauskas, Chicago, IL; Juozas Milašius, Hawthorn Woods, IL.

15.00 dol. Ida Valauskas, St. Pete Beach, FL; dr. Arvydas Vanagunas, Oak Park, IL; Maria Nauburas, Chicago, Il; Dalia Korte, Omaha, NE; Jonas Martinkus, Chicago, IL; Stasė Ilginis, Oak Lawn, IL; Alfonsas Bacevičius, Ponte Inlet, FL; Mečys Šilkaitis, Seminole, FL; Algis Rudis, Dearborn Heights, MI; Barbara Jakutis, Los Angeles, CA; Janina Petrušis, Chicago, IL.

Visiems savo Rėmėjams tariame nuoširdžiausią ačiū!

DĖMESIO JURBARKIEČIAMS

Visa Jurbarko parapija labai susirūpinusi savo bažnyčios grindimis. Jos visai supuvusios ir reikia naujų. Klebonas Kazimieras Gražulis ir jo parapiečiai tikisi pagalbos iš užjūrio jurbarkiečių. Jurbarkas dabar yra Lietuvoje didelis tautybės ir krikščionybės atgimimo centras. Savo auka paremkime Jurbarką! Aukas siųsti Sofijai Plenienei, 9640 S. Kedvale St., Oak Lawn, IL 60453. Stambesnes aukas galima siųsti iš čia per savo banką:

Norint pervesti (DEM) į savo sąskaitą Ūkio banke nurodome šiuos rekvizitus: Correspondent Bank: Deutsche Bank AG, Eschborn, Germany, Swift Code: Deutdeff Correspondent ACC. No. 949 8239; Beneficiary's Bank: Ūkio bankas, Jurbarkas Branch, Lithuania, Swift Code: UKIOLT2X; Beneficiary's ACC. No.8073612/23070810; Beneficiary: Jurbarko Švč. Trejybės Bažnyčia.

Jurbarko parapijos bažnyčia.

Mylimai Sesutei

A.†A.

JADVYGAI KARALIENEI DUBINSKAITEI

tragiškai užbaigus tremties žemiškąją kelionę, skausme ir liūdesyje likusią Jos Sesutę, mūsų mielą TEODORĄ ILEKIENĘ, jos šeimą, velionės gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir drauge išgyvename šią skaudžią netektį.

A.a. JADVYGAI Aukščiausiasis tesuteikia ramybę Amžinoje Tėvynėje.

Stella ir Vytautas Abraičiai
Juozė ir Jonas Daugėlai
Ona ir Stasys Daržinskiai
Pranas Damijonaitis
Birutė ir Vacys Dzenkauskai
Veronika ir Jurgis Janušaičiai
Kazimiera Jankauskaitė
Irena Kapčienė
Sofija ir Antanas Kalvaičiai
Petronėlė ir Balys Lukai
Bronė Mažeikienė
Aniceta ir Jurgis Mažeikai
Birutė Pūkelevičiūtė
Natalija Subačienė
Lionė ir Donatas Stukai
Marija Šarauskienė
Valerija Šileikienė
Ona ir Kostas Žolynai

Daytona Beach, Florida

PADĖKA

A.†A. KAZIMIERAS VAIČEKAUSKAS-VAITYS

Mūsų mylimas Vyras, Tėvas, miręs š.m. kovo 19 d. ir palaidotas kovo 22 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Čikagoje.

Širdingai dėkojame Švč. M. Marijos Gimimo parapijos klebonui J. Kuzinskui už šv. Mišias, maldas koplyčioj ir kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame giminėms, draugams ir pažįstamiems už jų atsilankymą laidotuvių apeigose ir už aukas (vietoje gėlių), kurios buvo pačių aukotojų paskirtos „Lietuvos Vaikų Vilčiai" bei senelių prieglaudos statybai Rietave, Lietuvoje. Taip pat dėkojame už raštu ir per spaudą pareikštą užuojautą.

Didelis ačiū ir tai giminės daliai, kuri Rietavo bažnyčioje inscenizavo laidotuvių apeigas su šv. Mišiomis.

Taip pat, nuoširdus ačiū karsto nešėjams ir laidotuvių direktoriui D. Petkui už malonų profesinį patarnavimą.

Anot tūlo poeto, „pašauktasis išėjo, o mes, Dievo siųsti žemės planeton, pasiliekame..."

Stefanija Vaitienė, sūnūs — Ramojus su žmona Aldona ir Vaidotas su žmona Judita laukiame to pašaukimo...

Bičiuliui, bendraminčiui

A.†A.

ALGIRDUI PETRULIUI

mirus, jo žmonai GRAŽINAI su šeima, mielam bičiuliui velionio broliui VYTUI su šeima ir visiems artimiesiems užuojautą reiškia.

LFB Tarybos nariai

Liūdime pašauktos į Amžinąjį Poilsį

A.†A.

ONOS JUNKERIENĖS,

daug metų vadovavusios Lietuvos Dukterų Draugijos Melrose Parko skyriui ir nuoširdžiai guodžiame dabartas pareigas einančią velionės dukterį JUDITĄ MAUERSBERGER.

Lietuvos Dukterų Draugijos
Centro Valdyba

A.†A.

PRANUI STANELIUI

mirus, liūdesio valandą nuoširdžiai užjaučiame žmoną STASĘ, dukterį VIDĄ, sūnų RIMANTĄ ir visus gimines bei artimuosius.

A. J. Balbatai
K. Gaižauskienė
S. B. Jančauskai
O. J. Pupininkai
E. Purtulienė
K. Vaičaitis
S. S. Vaškiai

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Petras ir Zuzana Pupiai.

BRANDUS GIMTADIENIS

Šiomis dienomis savo šeimos tarpe buvo atšvęstas Zuzanos Aleksandravičiūtės-Pupienės 90-tasis gimtadienis, kurį suruošė jos vaikai: Aldona Brizgienė, Marytė Ambrozaitienė, Antanas ir Juozas Pupiai. Buvo proga susitikti trims seserims, likusioms iš gausios Aleksandravičių šeimos — Marcele Vaičiene, gyv. Santa Monica, CA., ir Pranute Skruodiene iš Naperville, IL. Jos gyvenimo palydovui, Kybartų gimnazijos matematikos mokytojui Petrui Pupiui jau 94-tieji.

Zuzana Pupienė Lietuvoje buvo mokytoja. Atvyko į New Yorką 1949 m., po keletos metų persikėlė į Čikagą, o iš čia į St. Petersburg Beach. Priklauso Lietuvos Dukterų draugijai nuo jos įsisteigimo dienos Čikagoje, apie 20 metų buvo seniūne. Daugiau kaip 30 metų priklauso Putnamo Nekalto Prasidėjimo vienuolyno rėmėjų būreliui Čikagoje, ilgametė valdybos narė. Priklauso Lietuvių fondui, Lietuvių Bendruomenei.

Gimtadienio šventei vadovavo jauniausias sūnus Juozas Pupius, atvykęs iš Los Angeles. Dukraitė Ambrozaitytė-Fry, atvykusi iš Palo Alto, CA., močiutei įteikė 90 metų senumo japonišką Bonzos medį, kaip ilgo gyvenimo simbolį. Seselė Margarita Putnamo lietuvaičių vienuolių vardu padėkojo Zuzanai Pupienei už ilgų metų paramą vienuolynui. Solenizantė padėkojo vaikams ir giminėms už dėmesį, pareikšdama esanti laiminga, turėdama tokią gausią šeimą.

AK

Pedagogė ir „Spindulio" jaunimo ansamblio vadovė **Danguolė Varnienė** atvyksta iš Los Angeles, CA, dalyvauti Mokytojų studijų savaitėje Dainavoje. Ji pasidalins savo patirtimi, ruošiant menines programas lituanistinėje mokykloje. Kartu iš Los Angeles atvyksta mokytoja Daina Žemaitaitytė.

Jonė Liandzbergienė, Mokslo ir enciklopedijų leidyklos Meno redakcijos vedėja iš Vilniaus, pastaruoju laiku darbavosi Studijų ir tyrimo centre Čikagoje, tvarkydama išeivijos lietuvių fotografijas ruošiamai enciklopedijai. Ateinantį šeštadienį, liepos 22 d., ji grįžta atgal į Vilnių.

Nuotr. **V. Jasinevičiaus**

x **Parduodame bilietus kelionėms į Lietuvą** ir į visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinti: **T. Lesniauskienei, TravelCentre, Ltd., tel. 708-526-0773.**

(sk)

x **Siuntiniai į Lietuvą** laivu per **TRANSPAK.** Skubiems siuntiniams — AIR CARGO. **Maisto siuntiniai** nuo **$29** iki **$98.** Produktai aukštos kokybės. Du populiariausi tai $39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už $98. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.**

(sk)

x **Kaip ir kiekvieno mėnesio paskutinį sekmadienį, liepos 30 d. Baltia Express** atstovas priiminės siuntinius į Lietuvą **Lemonto lietuvių centre nuo 9 val. ryto.** Daugiau sužinosite paskambinę nemokamu **tel. 1-800-SPARNAI** arba **1-800-772-7624.**

(sk)

x **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road - Tel. (312) 847-7747.**

(sk)

INFORMACIJA APIE ŠV. KRYŽIAUS LIGONINĘ

Liepos 12 d. į trečiadienio popietę „Seklyčioje" susirinko vyresnieji lietuviai paklausyti naujausios informacijos apie Šv. Kryžiaus ligoninę.

Programų vadovė Elena Sirutienė trumpai pasveikino susirinkusius, nepabūgusius tokio karšto oro. Kartu ji pristatė seselę Juline Revaitę, kurią B. Jasaitienė buvo pakvietusi padaryti pranešimą. Seselė atsigabeno kartu aparatą ir pademonstravo skaidres iš ligoninės gyvenimo.

Pirmiausia pranešė, kad jos tikslas skaidrių pagalba pateikti tikslių informacijų apie Šv. Kryžiaus ligoninės dabartinį stovį. Jau treti metai, nuo 1992 metų, ligoninės naujoji vadovybė stengiasi visokiais būdais praplėsti ir pagerinti ligonių aptarnavimus. Ligoninė turi pasamdžiusi 260 daktarų, kartu didinamos patalpos. Ligoninės žinioje yra 15 klinikų, kur ligoniai gali gauti greitą pagalbą ligos atveju.

Skaidrėse matėme išorinį ligoninės pastatą su jo praplėtimu ir taip pat vidaus gyvenimo vaizdus, kaip daktarai ir seselės teikia pagalbą. Seselė taipgi pateikė keletą diagramų, iš kurių paaiškėjo, kokia didelė pažanga padaryta nuo 1992 metų iki dabar. Yra operacijų, gimdymo, širdies ir kitų ligų skyriai. Ateinančių pacientų (outpatient) procentas nuo 1992 m. 13% pakilo iki 30% 1995 metais, o kitų miesto ligoninių vidurkis tik 17%. Parodė taipgi vidaus pagerinimui skiriamų sumų didėjimą, kurios 1995 metais išaugo iki 6 milijonų dol. Ligoninės administratorius Mark Clement. Jis jaunas ir užsimojęs vykdyti įvairiausius ligoninės patobulinimus.

Dar ji parodė skaidrių ir iš atkurtojo seselių kazimieriečių vienuolyno Pažaislyje. Ten yra nuvykusios 2 seselės iš Čikagos ir padeda joms organizuotis. Jų skaičius Lietuvoje jau pasiekė 85 seseris. Tik Lietuvos seselės nedėvi uniformų. Apsirengusios paprastai, kaip ir visi žmonės. O į Čikagą iš Lietuvos yra atvykusi viena seselė, čia mokosi anglų kalbos ir kitų dalykų.

Dar ji pažymėjo, kad Šv. Kryžiaus ligoninė yra išsiuntusi pagalbai į Lietuvą įvairių įrengimų ir daugybę dėžių vaistų. Be šios pagalbos ligoninės Lietuvoje negalėtų išsilaikyti. Baigus pranešimą, dar atsirado ir keletas klausimų. Seselė viską plačiau paaiškino.

E. Sirutienė visų vardu dėkojo seselei J. Revaitei už jos išsamią informaciją ir kvietė visus pasilikti pietų. Kitą trečiadienį ir vėl bus nauja popietės programa. Prašė visų nepamiršti „Seklyčios".

Apol. P. Bagdonas

„Sietuvos" skautininkių ir vyr. skaučių draugovės iškyla sekmadienį, liepos 23 d., vyks Ateitininkų namų ąžuolyne, Lemonte. Pradžia 12:30 val. p.p. Visos sesės ir svečiai kviečiami dalyvauti.

Amerikos Lietuvių radijo programos laida šį penktadienį, liepos 21 d. per stotį WCEV, banga 1450 AM, skiriama kompozitoriaus Kazimiero Banaičio paminėjimui. Programoje girdėsime tik K. Banaičio kūrinius, atliekamus solistų: Elzbietos Kardelienės, Antaninos Dambrauskaitės, Aldonos Stempužienės, Juozės Krištolaitytės, Danos Stankaitytės, Stasio Baro ir Bostono lietuvių choro, diriguojamo Juliaus Gaidelio, bei Čikagos Lietuvių operos choro, diriguojamo Aleksandro Kučiūno. Šiai radijo valandai vadovauja Anatolijus Šlutas, joje nėra reklaminių skelbimų. Programa tęsiasi nuo 8 val. iki 9 val. vakare.

Union Pier Lietuvių draugija, Union Pier, MI, šį sekmadienį, liepos 23 d., „Gintaro" vasarvietėje (Union Pier, MI) ruošia smagią gegužinę. Pradedama vėliavų pakėlimu 10:30 val. r., po to bus aukojamos šv. Mišios — 11 val., o nuo 1 valandos prasidės gegužinės malonumai su skaniu maistu, gaiviais gėrimais, šaunia muzika ir turtingais laimėjimais. Primename, kad visa programa vyksta Michigan valstijos laiku. Lietuviškoji visuomenė iš arti ir toli kviečiama pasilinksminti ir atsigaivinti gražioje „Gintaro" vasarvietės aplinkoje ant Michigan ežero kranto.

Kalbant apie gegužines... „Draugo" gegužinė jau nelabai toli — liepos 30 d., sekmadienį. Prasidės šv. Mišiomis 11:30 val. r. Jas aukos kun. Viktoras Rimšelis, MIC. Visų „Draugas" draugiškai lauks gegužinėje! Atvykite.

Jaunučių ateitininkų stovykla Dainavoje baigiasi šį šeštadienį, liepos 22 d. Tėveliai prašomi tą dieną vaikus iš stovyklos pasiimti iki 1 val. p.p.

Adolfas Šleževičius, Lietuvos Respublikos ministras pirmininkas, šią savaitę lankosi Čikagoje. Sekmadienį, liepos 23 d., 12:30 val. p.p., tuoj po Mišių Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, prem. A. Šleževičius Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje padarys pranešimą mus dominančiais klausimais apie Lietuvą. Atsakinės ir į klausimus iš publikos. Kartu su premjeru dalyvaus ir Užsienio reikalų komiteto pirm. dr. Kazys Bobelis. Visuomenė kviečiama gausiai atsilankyti.

„Gintaro" vasarvietėje, Union Pier, Michigan, šį sekmadienį, liepos 23 d. rengiama Jūros diena. Pradžia 10:30 val. r. vėliavų pakėlimu, 11 val. r. pamaldos. Dienos programa vyksta Michigan valstijos laiku. Rengia jūrų šaulių kuopa „Klaipėda".

Čikagoje siautusių (nors oficialiai — tik dvi dienas) praėjusios savaitės karščių pasekmės dar vis ryškėja. Iki šio antradienio užregistruotos 376 mirtys nuo karščio, bet tikima pasiekti 400 skaičių. Nuo praėjusio penktadienio patikrinti 575 mirusieji ir nustatyta, kad kiti mirė dėl įvairių kitokių priežasčių, bet ne nuo karščio. Visoje Amerikoje dėl buvusių karščių mirė 454 žmonės. Antradienio, liepos 18 d. „Chicago Tribune" laidoje skelbtame mirusiųjų sąraše yra ir kelios lietuviškos (arba bent taip skambančios) pavardės: Thomas Rimkus, Florence Linkus, Edmund Buchas, Helen Strika. Pernai vasarą nuo karščio Čikagoje mirė tik 5 asmenys.

Dalia Kučėnienė, PhD, neseniai lankėsi Lietuvoje su paskaitomis, ten minint rašytojos Žemaitės 150-sias gimimo metines. Savo knygoje „Žemaitė Amerikoje" dr. D. Kučėnienė pakeičia komunistų iškreiptas Žemaitės pažiūras. Dr. Kučėnienė šia tema kalbės mokytojų savaitėje, Dainavoje, ir pasidalins įspūdžiais iš Lietuvos.

Autobusas su skautais Rako stovyklavietėn, nuo Lietuvių centro Lemonte, išvyks šį šeštadienį, liepos 22 d. Stovyklautojai prie Lietuvių centro renkasi 7:30 val. ryto. Visi dėvi stovyklinėmis darbo uniformomis. Pasiimama sumuštinis ir gėrimo, pakelyje bus sustojama gamtoje pavalgyti ir pasimankštinti. Į autobusą galima pasiimti tik vieną kuprinę. Autobusas išvažiuos lygiai 8 val. ryto. Pasivėlavusių nebus laukiama.

Šypsenos liudija, kaip smagu buvo susitikus Ateitininkų federacijos fondo gegužinėje. Iš k. — dail. Marija Ambrozaitienė, „Į laisvę" žurnalo redaktorius Juozas Baužys, solistė Dana Stankaitytė ir dail. Onutė Baužienė.

Nuotr. **V. Žadeikienės**

IŠ ARTI IR TOLI

UŽ ŠVIESESNĮ LIETUVOS RYTOJŲ

Lietuvių Katalikių Religinės šalpos pavasario/vasaros vajus jau pačiam įkarštyje! Su dabartiniu LKRŠ žiniaraščiu išsiuntinėtos laimėjimų knygutės, kurių pelnas skiriamas Lietuvos katalikiškoms mokykloms paremti. Šiuo metu trūksta elementariausių mokslui reikmenų, nuo laboratorinių - eksperimentinių įrengimų, iki paprasčiausių rašymo priemonių. Be to, mokyklose yra šelptinų, neturtingų, apleistų ir nuskriaustų vaikų, kuriems reikalingi priešpiečiai. Padėkite mums jiems padėti, kad jie būtų sveiki ir dvasiniai, ir fiziniai.

Suprantant, kad jaunimas yra tautos ateitis, reikalinga ir būtina pasirūpinti jo išmokslinimu krikščioniškoje dvasioje, taip užtikrinant ne tik jo, bet ir visos Lietuvos, šviesesnį ir geresnį rytojų.

Prašome nedelsiant grąžinti laimėjimo knygučių šakneles su dosnia auka,o jeigu negavote knygučių, malonėkite kreiptis į LKR šalpą. Kviečiame visą lietuvių visuomenę prisidėti prie knygučių platinimo, užtikrinant sėmingą vajų. Aukas siųskite: Lithuanian Catholic Religious Aid — 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207. Laimikių traukimas bus liepos 23 d. LKRŠ patalpose, New Yorke.

Vida Jankauskienė
LKRŠ reikalų vedėja

8,000 VALANDŲ PRIE LĖKTUVO VAIRO

Lėktuvų mėgėja, Amerikos lietuvaitė Dorothy Aiksnoras-Vallee, gyvenanti Oxford, CT, yra pasižymėjusi lakūnė, mechanikė bei lėktuvų statytoja. Savo karjeroje Dorothy neseniai pažymėjo 8,000 valandų prie lėktuvo vairo.

Ji jau 13 metų dirba Northwest Airlines bendrovėje; valdo didžiuosius 747 ir 757 Boeing sprausminius lėktuvus. Dorothy taip pat turi teises skrist malūnsparniais ir pati yra pastačiusi keletą lengvų lėktuvų. Aviacijos istorikas Edmundas Jasiūnas, gyvenantis Čikagoje, apie Dorothy ruošia straipsnį Lietuvos aero žurnalui. Dorothy yra giminaitė Seattle gyvenančios menininkės Loretos Werner.

(„Tulpė Times", 1995, gegužė)

ATVYKO MEDICINOS DARBUOTOJA

Janina Požėraitė iš Vilniaus, š.m. liepos 3 d. Detroito Metropalitan aerodrome buvo sutikta Ann Arbor Center for Independent Living (savarankiško gyvenimo centro) darbuotojų ir Detroito Lietuvos Dukterų. Ją iškvietė American-Lithuanian Disability and Rehabilitation Exchange programos direktorius dr. W. Waring ir Center for Independent Living.

Janina Požėraitė yra Lietuvos Žmonių su stuburo pažeidimais sąjungos prezidentė ir Vilniaus universitetinės Santariškių ligoninės Fizinės medicinos ir reabilitacijos centro metodininkė (pareigos kaip „social worker").

Ji atvyko susipažinti, kaip Amerikoje žmonėms su negalia sukuriamos sąlygos savarankiškam gyvenimui. Amerikoje išbus penkias savaites.

KUNIGYSTĖS JUBILIEJUS

Kun. Antanas Lubickas liepos 2 d. paminėjo savo kunigystės 40 metų sukaktį. Jubiliatas kunigu buvo įšventintas 1955 m. liepos 2 d. Romoje. Nuo 1958 m. jis darbuojasi Argentinoje. Šiuo metu kunigas dirba prie laikraščio „Laikas" redakcijos ir spausdinimo.

(„Laikas", Buenos Aires, Argentina)

MAŽOSIOS LIETUVOS FONDO DR. VYDŪNO PREMIJOS

MLF-o premijos vertinimo komisijos pirmininkas Vilius Pėteraitis, gavęs visų vertinimo komisijos narių — Jono Dainausko, Vytauto A. Jonyno, dr. Birutės Baltrušaitytės-Masionienės ir dr. Audronės Kaukienės — sprendimus, praneša, kad komisija bėveik vienbalsiai nutarė paskelbti MLF **Dr. Vydūno Premijos laureatu** Vilniaus universiteto prof. **dr. Domą Kauną,** laimėjusį $5,000 premiją už rankraštį „Mažosios Lietuvos knyga — lietuviškos knygos raida 1547-1940 m."

Antroji premija, MLF valdybos pritarimu, skiriama dviem autoriams po $1,500: muzikologei **Danutei Petrauskaitei** už rankraštį „Klaipėdos Muzikos mokykla 1923-1939 m." ir Klaipėdos universiteto docentui **Albertui Juškai** už rankraštį „Mažosios Lietuvos bažnyčia".

Visi premijuoti rankraščiai atitinka MLF Dr. Vydūno premijos taisykles ir Jury komisija rekomenduoja juos rengti ir leisti MLF leidinių serijoje.

Premijos bus įteiktos per MLF visuotinį susirinkimą š.m. rugsėjo 3 d. Čikagoje (JAV).

V. Pėteraitis
MLF valdybos ir vertinimo komisijos pirmininkas

LENGVOSIOS ATLETIKOS VARŽYBOS

Šiaurės Amerikos Lietuvių ir Pabaltiečių lengvosios atletikos varžybos š.m. rugsėjo 9 ir 10 d. vyks Clevelande. Programoje numatytas visų klasių dalyvavimas — vyrų, moterų, prieauglio ir veteranų. Visi kviečiami. Smulkesnės informacijos bus skelbiamos spaudoje. Dėl informacijų kreiptis į Algirdą Bielskų, 3000 Hadden Rd., Euclid, Ohio 44117. Tel. (216) 486-0889.

Tautinės sąjungos ruoštoje gegužinėje, įvykusioje liepos 16 d. Ateitininkų namų sode, Lemonte, prie laimėjimų stalo (iš kairės) Vanda Mažeikienė ir Zuzana Juškevičienė.

Nuotr. **V. Jasinevičiaus**